

Scan

**บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร**

นางสาวชมชด นาทิมพ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**The Administrator's Role in Support of Classroom Action Research
of Basic Education Schools under Chatuchak District Office, Bangkok
Metropolitan Administration**

Miss Chomchon Napim

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล   นางสาวชมชล นาพิมพ์
แขนงวิชา   บริหารการศึกษา
สาขาวิชา   ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เกิ่งกนก เอื้อวงศ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษา นางสาวชมชล นาพิมพ์ 2502301530 **ปริญญา**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู (2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู และ (3) ศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยชั้นเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 180 คน จาก 6 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยง .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศและประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาเอกมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญา (3) ความต้องการของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ต้องการให้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ การจัดอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการจากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอและลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆกับการอบรม ให้ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ชัดเจนเพื่อให้ครูเข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้ ให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน อย่างเป็นกัลยาณมิตร สำหรับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหาร ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า สืบค้น และอ้างอิง ควรกำหนดให้ครูทำงานวิจัยในชั้นเรียนปีละ 1 เรื่อง ผู้บริหารควรติดตามและให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องหลังจากที่ครูได้รับการอบรมให้ความรู้ และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและให้ขวัญกำลังใจแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ บทบาทของผู้บริหาร การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์เพราะความรู้ที่ได้จากแขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้กำลังใจ คำแนะนำ หลักการ แนวคิดตลอดจนกระบวนการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาเสียสละเวลาช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ และขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ชมชล นาพิมพ์

กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร.....	28
บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างเครื่องมือ.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	51
การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู.....	53
การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร.....	58
ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร.....	76
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	100
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	101
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	106
ค หนังสือขอความร่วมมือ.....	113
ประวัติผู้ศึกษา.....	120

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและ ประสบการณ์การบริหาร.....51
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิกการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การเป็นครู.....52
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาท ของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม.....53
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาท ของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายและ การวางแผน.....54
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาท ของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความรู้.....55
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาท ของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก สะดวก.....56
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาท ของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสร้างบรรยากาศและ สภาพแวดล้อม.....57
ตารางที่ 4.8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านจำแนก ตามเพศ.....58
ตารางที่ 4.9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม วุฒิกการศึกษา.....59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหาร.....	60
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการ กำหนดนโยบายและ การวางแผน จำแนกตามเพศ.....	61
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการให้ ความรู้ จำแนกตามเพศ.....	62
ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการจัด สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ.....	64
ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการสร้าง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ.....	65
ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการ กำหนดนโยบายและ การวางแผน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	66
ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการให้ ความรู้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	67
ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการจัด สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการ สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	70
ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการ กำหนดนโยบายและ การวางแผน จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร.....	71
ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการให้ ความรู้ จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร.....	72
ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ ด้านการจัด สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร.....	74
ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อด้านการสร้าง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร.....	75
ตารางที่ 4.23 ความต้องการของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงตามค่าความถี่.....	76
ตารางที่ 4.24 ความต้องการของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงตามค่าความถี่.....	78

ฉ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 5
------------	---------------------------	-----------

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยเป็นเสมือนหัวใจของการพัฒนาการศึกษา การที่คนจะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ใดๆ ก็ตามย่อมต้องอาศัยพื้นฐานจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยและทดลองเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ รวมทั้งการแก้ปัญหาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

การจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545: 17)

การให้ความสำคัญแก่ผู้สอนให้มีบทบาทเป็นนักวิจัย เพื่อศึกษาข้อมูลมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาคือการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ จึงนับได้ว่าการวิจัยมีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งนับเป็นกระบวนการแก้ปัญหา และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างดี ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทเป็นนักวิจัยอีกบทบาทหนึ่ง ซึ่งการเป็นนักวิจัยในที่นี้ก็คือ วิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับครู นักเรียน ผู้ปกครองและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆตัวนักเรียนนั่นเอง โดยหวังผลเพื่อนำมาพัฒนา ส่งเสริม และแก้ปัญหาให้นักเรียนมีพัฒนาการและมีกระบวนการการเรียนรู้ดีขึ้น (ทัศนแสวงศักดิ์. 2543 : 72)

ในปัจจุบันวงการศึกษานำหลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งเราเรียกกันโดยทั่วไปว่า วิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการแก้ปัญหายังตรงจุดเฉพาะเรื่องของปัญหานั้น เป็นที่ตระหนักดีว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญ และหน่วยงานการศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาครูให้เป็นนักวิจัย โดยการจัดอบรมในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง แต่กลับ

พบว่า การทำวิจัยของครูยังไม่พัฒนาและก้าวหน้าเท่าที่ควร ทั้งนี้พบว่ามีปัญหาหลายด้าน พอประมวลได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 3; สุวิมล ว่องวาณิช. 2544 : 4-5)

1. ความรู้ของครูที่ได้จากการอบรมไม่เพียงพอที่จะทำให้ครูสามารถทำวิจัยได้โดยลำพังส่งผลให้ครูทำวิจัยไม่สำเร็จ และเกิดความท้อถอยในการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ครูประสบปัญหาในการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย
3. ครูมีข้อจำกัดด้านเวลา อันเนื่องมาจากภาระงานของครู
4. ความยากลำบากในการวิจัย ทำให้ครูไม่เกิดแรงจูงใจในการทำวิจัย
5. ปัญหาการวิจัยที่ครูทำมักไม่ได้เกิดจากปัญหาในสภาพจริงของชั้นเรียน แต่เป็นปัญหาการวิจัยที่เกิดจากการเลียนแบบนักวิชาการ จึงไม่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้

6. การวิจัยต้องใช้เวลามากในการดำเนินการ สิ่งที่ครูค้นพบไม่สามารถนำไปใช้ได้ทันเหตุการณ์

7. การวิจัยเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการฝึกฝน และการเรียนรู้จากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญแต่หลักสูตรการอบรมมักเป็นหลักสูตรแบบเร่งรัด สาระในหลักสูตรเกี่ยวข้องกับหลักการของการวิจัย การเรียนรู้ศัพท์เทคนิค และกระบวนการต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นเรื่องที่ครูไม่คุ้นเคย เป็นเรื่องเข้าใจยาก และต้องอาศัยการฝึกฝนภายใต้พี่เลี้ยงที่เข้าใจในวิธีการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ แต่ในสภาพจริง หลังการอบรม ครูที่ทำวิจัยไม่ได้มีพี่เลี้ยงช่วยวิจัย จึงทำให้การวิจัยของครูบกพร่องมาก

จากการศึกษาสภาพการวิจัยเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในปัจจุบัน พบว่าครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยน้อยหรือไม่รู้เลย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนน้อยมากหรือไม่มีเลย (พันธณีย์ วิหคโต. 2536 : บทคัดย่อ) และมนัส ไชยศักดิ์ (2544 : 54) กล่าวว่า ปัญหาที่แท้จริงสำหรับครูที่ไม่ทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นอาจจะเป็นเพราะสาเหตุสำคัญดังต่อไปนี้

1. ครูไม่มีความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ครูไม่เห็นคุณค่าของการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. ครูเห็นว่าทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก
4. ขาดผู้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน
5. ขาดเอกสารงานวิจัยให้ครูดูเป็นแบบอย่าง
6. ครูไม่มีเวลาที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน

อุทัย คุณเกษม (2533 : 3-4) ได้กล่าวว่า ปัญหาที่ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจ

ในการทำการวิจัยรวมถึงการขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการเผยแพร่และการนำผลการวิจัยไปใช้

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้กำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 โดยกำหนดในยุทธศาสตร์ที่ 4 ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นการพัฒนาการเรียนของกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและความคาดหวังของสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอย่างน้อยร้อยละ 80 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนได้ (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2548:26)

จากการศึกษาสภาพการวิจัยเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนมีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนดังนี้ (สุทธนะ ตั้งตระกูล. 2548 : บทคัดย่อ)

1. ครูผู้สอนไม่เห็นคุณค่าของการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ครูผู้สอนไม่มีความรู้ เรื่องการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
3. ครูผู้สอนไม่มีผู้ให้คำแนะนำ หรือให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ครูผู้สอนไม่มีเอกสาร งานวิจัยเป็นแบบอย่างในการค้นคว้า
5. ครูผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงทำให้การทำวิจัยของครูในสังกัดกรุงเทพมหานครไม่พัฒนาเท่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครู

ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนมีการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกิดทักษะ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง แต่ปรากฏว่ามีจำนวนครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (สุทธนะ ตั้งตระกูล. 2548 : 2)

ด้วยเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนและผู้บริหารเป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย วางแผน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับประโยชน์อันสูงสุด จึงต้องการศึกษาว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหรือไม่ อย่างไรก็ตามผลของการวิจัยจะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย วางแผน ดำเนินการในการจัดการอบรมและนิเทศครู ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อม หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้นและช่วยแก้ไขหรือลดปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู
3. เพื่อศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยชั้นเรียน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยศึกษาจากแนวความคิดของนักการศึกษาต่างๆ ดังนี้

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 4-5)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 1-12)

จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543 : 68)

มนัส ไชยศักดิ์ (2544 : 53-57)

จากแนวความคิดของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน
2. บทบาทด้านการให้ความรู้
3. บทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
4. บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ซึ่งกรอบแนวคิดดังกล่าว สามารถนำเสนอเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารที่มีสถานภาพในด้าน เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 324 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 180 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้านการให้ความรู้ ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก และด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

5.3 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน 2553 ปีการศึกษา 2553

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

6.1 การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน หรือปัญหาของเด็กในชั้นเรียน โดยดำเนินการตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

6.2 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การให้การสนับสนุน ส่งเสริมจากผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

6.3 บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง การปฏิบัติหรือแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการสนับสนุน ส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

6.3.1 ด้านกำหนดนโยบายและการวางแผน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการดำเนินการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้แก่ การกำหนดนโยบาย เป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนจัดการ ประสานงาน จัดงบประมาณอย่างเหมาะสม มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มีการเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

6.3.2 ด้านการให้ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การให้คำแนะนำแก่ครู การอบรม การประชุม การสัมมนาทางวิชาการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การบรรยาย การอภิปราย การศึกษาดูงาน การศึกษาเพิ่มเติม การติดตามให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

6.3.3 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมโดยการจัดหาเอกสาร ตำรา แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด การจัดบริการพิมพ์รายงานวิจัย ให้บริการวิเคราะห์ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

6.3.4 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การสนับสนุนและส่งเสริมโดยการกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน จัดห้องทำงานสะอาด โปร่ง ไม่อับ และผู้ร่วมงานทุกคนตั้งแต่ผู้บังคับบัญชา ยิ้มแย้มแจ่มใส รวมทั้งการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย ทุกคนเคารพสิทธิเสรีภาพซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์มากกว่าการแข่งขัน ให้ขวัญและกำลังใจ บรรยากาศไม่เคร่งเครียดในการทำงาน

6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553

6.5 ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553

6.6 เพศ หมายถึง เพศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกเป็น เพศชายและเพศหญิง

6.7 วุฒิการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกเป็น ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

6.8 ประสบการณ์ทางการบริหาร หมายถึง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกเป็น ระยะเวลา 1-5 ปี ระยะเวลา 6-10 ปี ระยะเวลา มากกว่า 10 ปี

6.9 ความต้องการและข้อเสนอแนะ หมายถึง สิ่งที่ครูต้องการและสิ่งที่ครูเสนอแนะให้ผู้บริหารส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน คือ ด้านกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้านการให้ความรู้ ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร คาดว่าจะได้ประโยชน์ดังนี้

7.1 ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.2 ผลการวิจัยทำให้สำนักงานเขตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงปัญหาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

1. หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.1 แนวคิดการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.2 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.3 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.4 ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.5 รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.6 กระบวนการในการวิจัยในชั้นเรียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
  - 2.1 ความหมายของบทบาท
  - 2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.1 ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน
  - 3.2 ด้านการให้ความรู้
  - 3.3 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
  - 3.4 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

1.1 แนวคิดการวิจัยในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

วิรัช วรรณรัตน์ (2537 : 44-48) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การวิจัยในโรงเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนทั้งด้านบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านธุรการ ด้านการจัดการงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และด้านบริการวิชาการ เพื่อประโยชน์ต่อคุณภาพประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ขณะเดียวกันการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งในส่วนหลักสูตร วิธีการสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึกหัด รวมทั้งการวัดผลประเมินผลเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนและคุณภาพการเรียน

ประวิศ เอรารวรรณ (2542 : 23-27) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า งานครูเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสติปัญญา ความสามารถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ดังนั้น ครูจึงต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้านมีการเตรียมการและการวางแผนที่ดีในการสอน และดำเนินการอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้นครูยังต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม งานครูมิได้จำกัดอยู่เพียงงานสอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะรวมไปถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กทุกสถานที่และทุกโอกาส ครูต้องจัดการเรียนการสอนจากครูเป็นศูนย์กลางไปเป็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูต้องพัฒนาตนเองไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบ เข้าถึงเด็กและรู้ทันการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนอย่าง “ครูมีอาชีพ” นั้น การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะนำครูไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และได้รับการพัฒนาอย่างดีที่สุด

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2543 : 23-27) ได้สรุปแนวคิดการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. แนวคิดปฏิฐานนิยม เป็นแนวคิดการวิจัยที่อิงรูปแบบวิธีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์มีความเคร่งครัดในการแสวงหาคำตอบวิธีการวิจัยตามแนวคิดปฏิฐานนิยมนี้ ได้แก่ วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีหลักการดังนี้

1.1 พฤติกรรมที่ทำการศึกษาศาสามารถแยกย่อยได้ สังเกตและวัดเป็นเชิงปริมาณ ได้อย่างชัดเจนและเที่ยงตรง อีกทั้งยังทดสอบยืนยันได้

1.2 ข้อมูลที่ได้จากการวัดพฤติกรรมเฉพาะอย่างและเฉพาะสถานการณ์สามารถนำมาสรุปนัยทั่วไปได้ โดยวิธีการอ้างทางสถิติ

1.3 ให้ความสำคัญกับวิธีการวิจัยที่มีแบบแผนเฉพาะเจาะจงรวมทั้งการใช้สถิติที่เหมาะสมโดยเชื่อว่าจะช่วยจัดหรือควบคุมความลำเอียงและความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือได้ของผลการวิจัยโดยที่ระดับของการควบคุมจะขึ้นอยู่กับวิธีการต่างๆที่ใช้

2. แนวคิดปรากฏการณ์นิยม เป็นแนวคิดปรากฏการณ์นิยมหรือนัยนิยม ได้แก่ กลุ่มวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีหลักการดังนี้ คือ

2.1 การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจและอธิบายปรากฏการณ์ในสภาวะที่เป็นอยู่นั้น ไม่มุ่งควบคุมหรือพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างตัวแปร

2.2 การวิจัยในแนวทางปรากฏการณ์นิยมไม่เน้นการใช้ข้อมูลตัวเลขและวิธีวิเคราะห์ทางสถิติแต่จะใช้วิธีการที่ยืดหยุ่น โดยอาศัยผู้วิจัยเป็นเครื่องมือวิจัยหลัก

2.3 ให้ความสำคัญต่อการได้ภาพรวมทุกแง่ทุกมุม ซึ่งในกรณีการวิจัยในชั้นเรียนนั้น ครูในฐานะนักวิจัยจะให้ความหมายแก่สิ่งที่สังเกตพบบนหลักการว่าทุกองค์ประกอบของห้องเรียน ได้แก่ ครู (ผู้สอนและผู้วิจัย) นักเรียน สภาวะของห้องเรียนจะไม่แยกส่วนแต่จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ให้เกิดบริบทที่มีความเฉพาะเจาะจงและต้องนำมาพิจารณาพร้อมกันเสมอในการวิจัย ด้วยเหตุนี้ความเที่ยงตรงเชิงบริบท จึงเป็นจุดสำคัญที่บ่งบอกคุณภาพของการวิจัยในแนวทางนี้กับเป็นทั้งการจำกัดกรอบการนำผลการวิจัยไปใช้ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขทางบริบทที่ผู้วิจัยได้ศึกษา

3. แนวคิดเชิงปฏิรูปหรือวิพากษ์วิทยา การวิจัยนี้มีจุดเน้นที่การตรวจสอบและวิเคราะห์ความรู้เพื่อแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมโดยที่นักวิจัยต้องเป็นอิสระ จากความรู้ กฎเกณฑ์ และพันธนาการทางความคิดเดิม แนวคิดเชิงปฏิรูปมีหลักการ ได้แก่

3.1 การวิเคราะห์หรือการมองสะท้อนกลับ ต่อสภาพการณ์และเงื่อนไขที่เป็นอยู่ เพื่อทำความเข้าใจปัญหาและพร้อมทั้งหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่

3.2 การลงมือปฏิบัติตามทางเลือก

3.3 การทบทวนผลการปฏิบัติ

บัญญัติ อิงสกุล (2544 :24-31) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การนำเอาการวิจัยนำหน้าการเรียนการสอนนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมองให้เห็นโครงสร้างหลักสูตรในรูปของระบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ของภารกิจองค์ประกอบต่างๆ ในโครงสร้างระบบหลักสูตรทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตให้ชัดเจน เพราะมีปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงสร้าง อาจเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัย หรือระดับกระบวนการ หรือระบบการผลิต การวิจัยจะเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบว่า ได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในโครงสร้างระบบหลักสูตรนั้นๆ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อไป

พรพรรณ เข้มเหมือน (2546 : 9) ได้สรุปแนวคิดไว้ว่า ภารกิจสำคัญยิ่งที่ครูจะต้องรับผิดชอบในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียนตลอดเวลาโดยไม่จำกัดสถานที่และโอกาสตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นครูจะต้องพัฒนารูปแบบและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและหลากหลายให้สนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย ครูจึงมีความจำเป็นจะต้องมีทักษะการคิดที่เป็นระบบครบวงจรสำหรับการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ด้วยการนำเอากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ ก็จะช่วยให้ครูได้เข้าใจปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างลึกซึ้งตามสภาพที่เป็นจริงจนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

จะเห็นได้ว่าแนวคิดในการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนของครูผู้สอนเอง เพื่อการพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอนทั้งในส่วน ของวิธีการสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึกหัด รวมทั้งการวัดผลประเมินผลเพื่อประโยชน์อันสูงสุดแก่ผู้เรียน

1.2 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู โดยมีครูเป็นนักวิจัย ทั้งผลิตงานวิจัยและบริโภคงานวิจัย หรือครูเป็นผู้นำการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ด้วยลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนดังกล่าว จึงมีนักการศึกษาให้ทัศนะที่เกี่ยวกับความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนอย่างหลากหลาย ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537:6-11) กล่าวว่า การวิจัยของครูที่เรียกว่า Action Research คือ การวิจัยที่ทำโดยครู ของครู เพื่อครูและสำหรับครู เป็นการวิจัยที่ครูผู้ซึ่งต้องตั้งปัญหาในการเรียนการสอนออกมา และครูผู้ซึ่งแสวงหาข้อมูลเพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัยคือ คำตอบที่ตัวครูเองจะเป็นผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตน

ชัยพจน์ รังงาม (2538 : 31) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนหลังจากสำรวจแล้วพบว่าสาเหตุของปัญหาการเรียนการสอนจากตัวนักเรียน วิธีการสอน สื่อการสอนและสภาพแวดล้อมการวิจัยในชั้นเรียน จึงป็นวิธีการหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตัวเองอย่างเป็นระบบ

ทิตินา แคมมณี (2540 : 38) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนหมายถึง กระบวนการที่จะหาความรู้อันเป็นความจริงที่น่าเชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน หรือการแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้น

เรียน รวมถึงการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ เช่น อุปกรณ์ สื่อการสอน เพื่อใช้ในการสอนโดยอาศัยระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์

เทียมจันทร์ พาณิชย์ผดลินไชย (2540 : 57-61) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ ความจริงที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียนจึงมีลักษณะการวิจัยแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยครูเป็นผู้ดำเนินการวิจัยนั้น แล้วนำผลการวิจัยดังกล่าวมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

อัจฉรา สระวาที (2540 : 15-16) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตร วิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลโดยการศึกษาวิจัยนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พยุงศักดิ์ จันทรสุนทร (2541: 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอน หรือเพื่อแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542:7) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนหมายถึง กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหา หรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการสอนของตนเองและเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

ทัศนา แสงศักดิ์ (2543 : 74) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือเป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นซึ่งความรู้ใหม่ๆ ในที่นี้เรียกว่า “นวัตกรรมทางการศึกษา”

บัญญัติ อึ้งสกุล (2544: 47) ให้ความหมายไว้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยปฏิบัติการที่มุ่งแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นครั้ง ๆ ไป เพื่อพัฒนางานและพัฒนาคน รวมถึงพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา

พิมพ์พันธ์ เจริญกุล และคณะ (2544: 9) ได้ให้ความหมายของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นวิจัยประเภทปฏิบัติการ ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าเพื่อสร้างความรู้ใหม่ทางการศึกษา และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ทางการศึกษา ความรู้ใหม่ทางการศึกษา เช่น วิธีสอน เทคนิคการ

สอน รูปแบบการสอนใหม่ หลักการสอนใหม่ ทฤษฎีการสอนใหม่ ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดความรู้ตามเป้าหมายอีกทั้งเป็นการพัฒนาตนเองเป็นผู้สร้างความรู้เป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2544: 11) ได้ให้ความหมายของการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 4) ได้กล่าวถึงความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างนี้

1. บุคลากรการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

2. การวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งๆ ไป ผลการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษา เป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเฉพาะชั้น

3. การหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ และการคิดแปลงอุปกรณ์ประเภทอื่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน หรือปัญหาของเด็กในชั้นเรียน โดยดำเนินการตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพ

1.3 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้หลายท่าน ดังนี้

ระวีวรรณ ชินะตระกูล (2536:18) ได้กล่าวว่า ครูมีความจำเป็นต้องทำการวิจัยเพราะการวิจัยสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาได้ การวิจัยสามารถสร้างทฤษฎีได้และทำการวิจัยสามารถพิสูจน์ทฤษฎีที่สร้างขึ้นได้

ปราณี นุ่นน้อย (2540:27-28) ได้กล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. นักเรียน โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันบางคนเรียนรู้ได้เร็ว ไม่สร้างปัญหาให้ครูผู้สอนแต่นักเรียนบางคนเรียนช้าและครูยังใช้รูปแบบการสอนแบบเดียว นักเรียนกลุ่มนี้จะเรียนตามไม่ทันและอาจสร้างปัญหากับครูกับโรงเรียนและสังคมส่วนรวมการวิจัย ในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุอย่างมีหลักการแล้วคิดหาแนวทางแก้ไข ปัญหาจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้นนักเรียนเกิดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

2. ครู การวิจัยในชั้นเรียนทำให้ครูทราบผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใดและช่วยให้สามารถแสวงหาแนวทางแก้ปัญหานั้นที่เหมาะสม และสามารถปรับปรุงทางเลือกเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งจะส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี ให้กับครูและมีผลพลอยได้คือสามารถนำผลงานที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียนมาขอเลื่อนระดับ ตำแหน่งทางวิชาการ

3. โรงเรียน เนื่องจากกิจกรรมการวิจัยในชั้นเรียนเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาจากการเรียนการสอนในระดับภาพรวมของโรงเรียน ส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนจะก่อให้เกิดการขยายองค์ความรู้ในด้าน เทคนิคการสอน แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สื่อประกอบการ สอนที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้วิชาชีพครูยกระดับกลายเป็นวิชาชีพชั้นสูงเป็นที่ยอมรับในวง วิชาชีพทั่วไป

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม (2540 : 28-30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้น เรียนว่าจะเป็นการช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว และสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน กำกับและพัฒนาการ ปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดี ผลจากการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ที่เป็น รูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นที่คาดหวังว่า เมื่อครูผู้สอนได้ทำการวิจัยใน ชั้นเรียนควบคู่กับการปฏิบัติงานสอนอย่างเหมาะสมแล้ว จะก่อให้เกิดผลดีต่อวงการศึกษาอย่าง น้อย 3 ประการ คือ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. วงวิชาการศึกษามีชื่อเสียง และ/หรือ นวัตกรรมทางการจัดการเรียนการ สอนที่เป็นจริงเกิดมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการ สอน
3. วิถีชีวิตของครู หรือวัฒนธรรมในการทำงานของครู จะพัฒนาไปสู่ความเป็นครู มืออาชีพมากยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2542 : 3) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเกิดจากแนวคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีการปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตร และการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติคนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพของครู

3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ

4. เป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

คุรุรักษ์ ภิมขันธ์ (2543 : 5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้ คือ

1. เป็นเครื่องมือสำคัญของครู ในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครู ไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูเป็นนักแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยให้ครูมีความรู้กว้างขวางและถุ่มลึก ทำงานอย่างมีเหตุผล มีผลงานสร้างสรรค์และเป็นระบบ

2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวก้าวไปข้างหน้าไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ได้ทันต่อเวลาที่

3. เป็นเครื่องมือสำคัญที่จรรโลงวิชาชีพครู ให้มีความเข้มแข็งเพราะผลจากการวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานของครู ได้อย่างเป็นรูปธรรม นั่นก็คือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่ครูต้องการและเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมทั้งตัวครูและผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เคะชะคุปต์ (2544 : 10) ได้ให้ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียน เกิดจากการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการวิธีการปฏิบัติ โดยมีความสำคัญใน 4 ลักษณะ คือ

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู

3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ

4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ศุวิมล ว่องวาณิช (2544 : 14-15) กล่าวถึง ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย

1. เป็นการให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการวิจัย การประยุกต์ใช้และตระหนักถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน
5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัย ทำให้กระบวนการวิจัยมีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ
6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากได้สืบค้นจากกระบวนการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารับรู้ ลำดับพัฒนาการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการยอมรับในการค้นพบร่วมกัน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างไรว่า เป็นการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการปฏิบัติงาน ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาวิชาชีพครู และแสดงความก้าวหน้าจากรายงานผลการปฏิบัติ

สรุปได้ว่า วิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญคือ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการปฏิบัติงาน ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาวิชาชีพครู โดยครูได้นำความรู้ที่นำมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เชื่อถือได้ ทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าทางการวิจัยทางการศึกษา

1.4 ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

มีนักการศึกษาจำนวนมากที่ได้กล่าวถึง ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังต่อไปนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537: 6-11) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนของครูจะมุ่งที่ห้องเรียนและโรงเรียน โดยครูเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ การวิจัยของครูนอกจากมุ่ง

ปรับปรุงการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับนักเรียนแล้วยังต้องการให้เกิด “ การปฏิบัติ ” ที่เกี่ยวกับโรงเรียนและห้องเรียน ซึ่งผลของการปฏิบัติดังกล่าวอาจขยายกว้างไปยังห้องเรียนอื่น โรงเรียนอื่นได้อีกด้วย

อังฉรา สระวาสี (2540 : 15-17) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากได้มีการนำหลักและวิธีการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาซึ่งโดยเรียกว่าการวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม กล่าวคือ การที่ครูซึ่งเดิมเป็นผู้ที่มีบทบาทในการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว ได้ดึงกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอนหรือผู้ปกครอง และตัวของนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การสำรวจสภาพปัญหา และการกำหนดปัญหา การวางแผนดำเนินการ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ผลการศึกษาที่ได้ก็จะมีคุณสมบัติครบคลุม ชัดเจน และมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2544 : 34-36) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนโดยมาควรเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งอาจจะเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเต็มรูปหรือเฉพาะส่วนก็ตาม นักวิจัยทางการศึกษาเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีวิจัยในชั้นเรียนเน้นการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีลักษณะพิจารณาตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. จุดเริ่มต้นการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนมีจุดกำเนิดจากสภาพปัญหาหรือข้อขัดข้องในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยวิธีการวิจัย ปัญหาวิจัยจึงเริ่มจากความคิดของครูมากกว่าความคิดของผู้อื่น หรือจากหลักการทฤษฎีโดยตรง

2. ขอบเขตของการวิจัย โดยขอบเขตของการวิจัยในชั้นเรียนจะแคบและเฉพาะเจาะจงในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ปัญหาการวิจัย

2.2 ประชากร มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอนกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน หรือสภาวะการเรียนหนึ่ง ๆ การศึกษาอาจมุ่งที่นักเรียนเฉพาะรายห้องหนึ่งหรือหลายห้องเรียน

2.3 การนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยมุ่งผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูในสภาพแวดล้อมที่ทำการวิจัยนั้น ๆ โดยตรง

3. ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางกระบวนการวิจัยทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยครูคนเดียว หรือโดยคณะครูร่วมกันวิจัย ซึ่งขึ้นอยู่กับขอบเขตการวิจัย

4. การวิจัยดำเนินการไปพร้อมๆกับการเรียนการสอนปกติ

5. กระบวนการวิจัยมีการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาเชิงสะท้อนและการปฏิบัติอย่างชัดเจน

6. วิธีการวิจัยมีความยืดหยุ่นปรับให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

สุวิมล ว่องวาณิช (2544: 6-7) ได้เสนอว่า การวิจัยในชั้นเรียนควรเน้นงานวิจัยที่มีลักษณะ ดังนี้

1. ควรเป็นงานวิจัยขนาดเล็ก มุ่งที่การแสวงหาคำตอบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ใช้เวลาการดำเนินงานนานมากเกินไป จนทำให้งานสอนได้รับผลกระทบ

2. ในแต่ละภาคเรียนหรือภาคการศึกษา ครูสามารถทำการศึกษาในประเด็นวิจัยหรือหัวข้อได้หลายประเด็น และสามารถดำเนินการได้พร้อมกันในขณะเดียวกันหากปัญหาเกิดขึ้นในขณะนั้นมีหลายปัญหาที่ต้องการแก้ไข

3. การวิจัยของครูเน้นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาแสวงหาคำตอบเพื่อให้ข้อค้นพบที่ได้มีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ และนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้จริง

4. การทำวิจัยของครูต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยที่เกิดมาจากสภาพปัญหาที่เป็นจริงในขณะนั้น และครูสามารถใช้วิธีการเดิมๆ แก้ปัญหาได้ จำเป็นต้องค้นหาวิธีการใหม่

5. กระบวนการวิจัยของครูต้องเป็นไปอย่างง่ายๆ สามารถใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในห้องเรียนมาใช้ในการค้นหาคำตอบ

6. การวิจัยของครูไม่ใช่การมุ่งสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อตนเอง แต่เป็นงานที่ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน คือ ครูทั้งโรงเรียนมาร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของครูเองที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอาจเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มหรือทั้งห้องเรียน โดยครูผู้สอนเป็นผู้วิจัยเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.5 รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้หลากหลายดังนี้

ธีรชัย ปุณณโชติ (2532 :8) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งๆ ไป ผลของการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษาเท่านั้นจะนำไปอ้างอิงกลุ่มอื่นไม่ได้ เพราะมองขอบเขตในวงจำกัดเป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเพื่อแก้ปัญหการเรียนการสอนเฉพาะชั้นในแง่ของกระบวนการหรือวิธีการวิจัย นิยมใช้วิธีการสำรวจหรือทดลองหรือการศึกษาเฉพาะกรณีแล้วแต่ลักษณะของปัญหาที่ต้องการศึกษา

วัลลภ กัณฑ์ (2534 :113) ได้จำแนกรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. การสำรวจ เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมากมายมักเป็นการสำรวจประเด็นที่อยากรู้แล้วออกแบบไปหาคำตอบ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่างๆ เพื่อมุ่งรวบรวมข้อมูลและรายงานลักษณะที่มีอยู่ในสภาพการณ์นั้นๆ เช่น สำรวจทัศนคติของนักเรียน สำรวจปัญหาการเรียนการสอน ฯลฯ

2. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ตั้งแต่สองตัวขึ้นไป เช่น ศึกษาวิธีสอนของครูกับผลการเรียนของนักเรียนหรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

3. การวิจัยเปรียบเทียบ มีลักษณะคล้ายกับ 2 แบบแรกในช่วงสถิตินั้นการวิจัยเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์เป็นการแสดงว่าตัวแปร 2 ตัวสัมพันธ์กันหรือไม่ มีอิทธิพลต่อกันหรือไม่ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาเหตุและผลทางการศึกษาในกรณีที่ไม่สามารถศึกษาด้วยการทดลอง เช่น การศึกษาว่า อะไรเป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น การศึกษาสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น

4. การวิจัยแบบทดลอง เป็นการวิจัยทดลองแบบหนูตะเภาโดยกำหนดกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง การวิจัยแบบนี้ทางสังคมศาสตร์มักจะมีจุดอ่อนมากเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปร เพราะมนุษย์ไม่เหมือนสัตว์อื่น ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าต่างๆ ของตัวแปรอิสระได้ตามต้องการแล้วศึกษาผลที่จะเกิดขึ้นกับตัวแปรตามซึ่งสอดคล้องกับธีรชัย ปุณณโชติ (2532 : 5) ที่ให้ความเห็นว่าการศึกษาวิจัยแบบทดลองมี 2 ประเภท คือ การทดลองใสนามและการทดลองในสภาพธรรมชาติ เช่น ทดลองกับนักเรียนขณะเรียนอยู่ในห้องเรียนปกติและการทดลองในห้องปฏิบัติการ การทำวิจัยแบบทดลอง ตัวแปรที่ผู้วิจัยเป็นผู้เปลี่ยนค่า เรียกว่า “ตัวแปรอิสระ” ส่วนตัวแปรที่เป็นผลตามมาเรียกว่า “ตัวแปรตาม” เพราะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่อาจทำให้ตัวแปรตามมีค่าเปลี่ยนแปลงได้แต่ผู้วิจัยควบคุมไม่ให้มีค่าเปลี่ยนแปลง เรียกว่า “ตัวแปรควบคุม”

5. วิจัยเชิงทดลองและพัฒนา เป็นการวิจัยที่ใช้เด็กกลุ่มเดียวไม่ต้องไปเปรียบเทียบวิธีสอนแบบดั้งเดิมกับวิธีสอนแบบใหม่ คิดวิธีสอนแบบใหม่มาแล้วพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่และสอนเสร็จแล้วสำเร็จความเข้าใจ คูพื้นฐานปัญหาเอามาปรับปรุงใหม่สอนเด็กกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไป ประยุกต์ไปเรื่อยๆ

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2543 : 66-67) ได้แบ่งรูปแบบการวิจัยตามกลุ่มแนวคิดต่างๆ ไว้ 3 แนวทางคือ

1. การวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วย
    - 1.1 การสำรวจในชั้นเรียน
    - 1.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน
    - 1.3 การศึกษาเชิงสหสัมพันธ์
    - 1.4 การทดลองเฉพาะรายการและเฉพาะรายกลุ่ม
  2. การวิจัยเชิงคุณภาพ รูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วย
    - 2.1 การศึกษาผู้เรียนเฉพาะกรณี
    - 2.2 การวิเคราะห์เนื้อหา
    - 2.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน
    - 2.4 การศึกษานิเวศวิทยาในชั้นเรียน
  3. การวิจัยเชิงผสม (เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณผสมผสานกัน) รูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย
    - 3.1 การวิเคราะห์/วิพากษ์หลักสูตร
    - 3.2 การวิจัยปฏิบัติการเชิงวิพากษ์
- สุวิมล ว่องวานิช (2544:17-20) ได้เสนอรูปแบบของการวิจัยปฏิบัติการของนักวิชาการดังนี้
1. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
    - 1.1 การวิจัยแบบเป็นทางการ เป็นงานวิจัยที่มีแบบแผนการวิจัยเคร่งครัด มีลักษณะการดำเนินงานและการนำเสนอเหมือนงานวิจัยเชิงวิชาการของนักวิจัยมืออาชีพ นักวิชาการหรือนักศึกษา
    - 1.2 การวิจัยแบบไม่เป็นทางการ เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นตอบคำถามการวิจัยมากกว่าการยึดรูปแบบการวิจัยแบบเป็นทางการ ซึ่งมีลักษณะการรายงานผลเพียง 1-2 หน้า
  2. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ เคมมิส และซูเบอร์- สเคอร์ริต (Kemmis and Zuber – Skerritt)
    - 2.1 การวิจัยปฏิบัติการเชิงเทคนิค การวิจัยตามรูปแบบนี้มีเป้าหมายของการวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยอาศัยบุคคลภายนอกมาช่วยในการทำวิจัยในหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติ (ครู) จะอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับของนักวิจัยภายนอกบุคคลภายนอกจะมีบทบาทของผู้วิจัยหลัก
    - 2.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติจริง นักวิจัยภายนอกแสดงบทบาทของที่ปรึกษาด้านกระบวนการทำงาน เป็นการมุ่งสร้างความเข้าใจและมุ่งพัฒนาวิชาชีพให้กับผู้ปฏิบัติ ครูซึ่งเป็นผู้

ปฏิบัติในโรงเรียนมีโอกาที่จะเรียนรู้กระบวนการวิจัยและมีส่วนในการเสนอความคิดในประเด็นปัญหาวิจัยที่มาจาก การปฏิบัติจริง และสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ได้

2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเชิงวิพากษ์/ อิศระ เป็นการวิจัยที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยภายนอกและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเป้าหมายของการวิจัยนอกจากจะเพิ่มเติมจากแบบที่ 1 และที่ 2 แล้วยังต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงานที่เป็นอยู่ในองค์กรให้ดีขึ้นกว่าเดิม

3. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ คาลฮูน (Callhoun)

3.1 การวิจัยของครูแบบทำคนเดียวเป็นการวิจัยที่เน้นการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง โดยครูกำหนดปัญหาในห้องเรียนที่ต้องการแก้ไขและหาแนวทางแก้ไข

3.2 การวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือ เป็นการวิจัยที่ทำเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยมีจำนวน 1-2 คนขึ้นไป ประกอบด้วยครู ผู้บริหารและนักวิชาการหรือนุเคราะห์อื่นๆ มีจุดมุ่งเน้นที่ปัญหาและการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งกระบวนการทำวิจัยจะเหมือนกับการทำวิจัยของครูที่ทำคนเดียว

3.3 การปฏิบัติการแบบทำทั้งโรงเรียน เป็นการวิจัยที่คณะทำงานเป็นผู้ปฏิบัติในโรงเรียน มีการทำงานโดยเลือกปัญหาวิจัยที่สนใจร่วมกัน มีการรวบรวมข้อมูล การจัดระบบและการแปลความหมาย กระบวนการวิจัยเป็นแบบวงจรต่อเนื่องจุดมุ่งหมายเน้นที่การปรับปรุงโรงเรียน

4. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการจากการสังเคราะห์ของนงลักษณ์ วิรัชชัย

4.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

4.2 การวิจัยปฏิบัติการแบบรวมพลัง เป็นงานวิจัยที่ดำเนินการโดยครูหลายคนร่วมกันทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนหลาย ๆ ชั้น

4.3 การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียน เป็นการวิจัยที่ดำเนินงานโดยผู้บริหารโรงเรียนและหรือนุเคราะห์ทางการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาโรงเรียนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

4.4 การวิจัยปฏิบัติการอิงชุมชน เป็นการวิจัยที่อาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยอาศัยพลังชุมชนที่จะระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งมาพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544:8-10) ได้นำเสนอรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การวิจัยโดยครูเพียงคนเดียว การทำวิจัยปฏิบัติการลักษณะนี้ เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครูพบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ครูต้องการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยด้วยตัวของครูเอง เป้าหมายการทำวิจัยก็เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ รูปแบบการวิจัยสามารถศึกษาจากนักเรียนเพียงคนเดียวหรือศึกษาวิจัยทั้งห้องเรียน

2. การวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือ การวิจัยในชั้นเรียนลักษณะนี้เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครู 2 คน พบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน จากนั้นจึงวางแผนการทำวิจัยร่วมกัน ซึ่งครูที่ทำการวิจัยอาจอยู่ในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียนก็ได้แต่ต้องมีปัญหาที่มุ่งแก้ไขเหมือนกัน

3. การวิจัยในระดับโรงเรียน เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหัวหน้าทีม โดยคณะวิจัยประกอบด้วยคณะครู บุคคลอื่นในโรงเรียนรวมทั้งชุมชนและคณะที่ปรึกษาจากภายนอก โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ การปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน การพัฒนานักเรียนและการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 5) กล่าวไว้ว่า งานของครูเป็นงานที่มีความละเอียดลึกซึ้ง ใช้เวลามาก ปริมาณที่รับผิดชอบมีมาก ดังนั้น ลักษณะการวิจัยที่ครูใช้และมีลักษณะที่เหมาะสมนั้น ควรสอดคล้องกับภาระงานของครู ไม่เป็นงานที่แยกจากการจัดการเรียนรู้ที่ครูต้องปฏิบัติเป็นปกติวิสัย ดังนั้นลักษณะการวิจัยที่เหมาะสมกับครูจึงน่าจะเป็นการวิจัยที่ทำงานง่าย ๆ มีกระบวนการที่ไม่ซับซ้อน ใช้เวลาไม่มาก และสอดคล้องกลมกลืนกับงานการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งลักษณะงานวิจัยดังกล่าว เรียกว่า “การวิจัยแบบง่าย” ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนและข้อจำกัดของครู แนวคิดการวิจัยแบบง่าย คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยมีขอบเขตของเรื่องที่วิจัยไม่ใหญ่มาก แล้วมีการสรุปผลการวิจัย เขียนเป็นรายงานผลการวิจัยที่สมบูรณ์และครอบคลุมประเด็นสำคัญโดยการเขียนที่มีจำนวนหน้าไม่มากนัก เช่น อาจเป็นหนึ่งหน้าที่เรียกว่า “การวิจัยหน้าเดียวหรือแผ่นเดียว” หรือมากกว่าหนึ่งหน้าก็เป็นไปได้ รายงานการวิจัยแบบง่ายนี้ต่างจากรายงานการวิจัยทั่วไป เพราะรายงานการวิจัยทั่วไปจะมีหลายสิบหน้าจนถึงหลายร้อยหน้าโดยมักแบ่งเป็นหลายบทและมีการเขียนสรุปย่อลง 1-2 หน้า จะเรียกว่า “บทคัดย่อ” แต่รายงาน

การวิจัยแบบง่ายแม้จะเขียนเพียงหน้าเดียวหรือมากกว่าอีกเล็กน้อย จะมีความสมบูรณ์ในตัวเองตาม ประเด็นการวิจัยที่ครูสนใจศึกษาหรือหาคำตอบ โดยไม่มีรายงานการวิจัยฉบับอื่นอีก

สรุปได้ว่า รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดของนักวิจัยมีหลายรูปแบบ ดังนี้ การสำรวจ การวิจัยหาความสัมพันธ์ การวิจัยเปรียบเทียบ การวิจัยแบบทดลอง วิจัยเชิง ทดลองและพัฒนา การวิจัยปฏิบัติการแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงผสม (เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณผสมผสานกัน) การวิจัยโดย ครูเพียงคนเดียว การวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือ การวิจัยในระดับโรงเรียน

1.6 กระบวนการในการวิจัยในชั้นเรียน

นักวิชาการการศึกษาได้เสนอกระบวนการหรือขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ อย่างหลากหลาย ดังนี้

กองการวิจัยทางการศึกษา (2542 : 8-10) ได้กำหนดกระบวนการทำวิจัยที่สำคัญไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการวางแผน แก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูพบปัญหาที่จะต้องแก้ไขหรือพัฒนา หากมีหลายปัญหาควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหาแล้วพิจารณาว่าปัญหาใดควรได้รับการ แก้ไข หรือพัฒนา ก่อน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา ขั้นนี้ครูต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่ทำให้ครูทราบว่าปัญหาที่คล้ายกับปัญหาของเราเองมีผู้ใดศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีใดในการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร จะทำให้ครูเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ชัดเจนขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาการหรือนวัตกรรม ครูต้องกำหนดวิธีการหรือสร้าง นวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาแล้วดำเนินการหาคุณภาพของวิธีการจากผู้รู้จากเรื่องนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 4 นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ ขั้นนี้ต้องระบุขั้นตอนปฏิบัติว่าจะใช้ กับใคร เมื่อไร อย่างไร แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผล นำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์โดยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม กับข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล หากยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตามที่ ต้องการก็ควรทำการปรับปรุงแก้ไข โดยย้อนกลับไปค้นหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่แล้วพัฒนา วิธีการหรือนวัตกรรม

ประวิต เอราวรรณ์ (2542 : 5-7) กล่าวว่าการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนมีกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ คือ เริ่มจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอะไรบ้าง วางแผนเพื่อแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามแผนแล้วสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการเริ่มต้นใหม่ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนของการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ว่าปัญหาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไรและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสภาพปฏิบัติงานในส่วนใดบ้าง ซึ่งครูสามารถสำรวจได้จากกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมนักเรียน สภาพแวดล้อม

2. การวางแผน เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดวิธีการวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ ในการค้นหาคำตอบหรือพัฒนานวัตกรรมและการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา

3. ลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ หลังจากที่มีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผนจนปรากฏผลแล้ว นักวิจัยต้องมีผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปบ้าง เพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์ (2542 : 17-20) ได้เสนอแนวคิดในกระบวนการ การทำวิจัยในชั้นเรียนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องกำหนดแหล่งข้อมูลที่มันได้ว่าจะได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง เชื่อมั่นได้

2. การประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ผลที่ได้มาจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมมาได้ อาจเปลี่ยนรูปข้อมูลจำนวนมากๆ ให้จำนวนน้อยลงเพื่อให้ดูง่ายขึ้นเป็นระเบียบ และใช้สถิติพื้นฐานสอดคล้องกับลักษณะข้อมูล ตรงกับจุดมุ่งหมายที่จะทำให้การวิจัยมีคุณค่าเชื่อถือได้

3. ขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน ในแต่ละครั้งอาจไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย การใช้ประโยชน์

4. การสรุปผลและการนำไปใช้ เป็นการสรุปผลการวิจัยในขอบเขตจำนวนนักเรียนที่ศึกษาภายใต้ข้อจำกัดของการหาข้อมูลส่วนการนำไปใช้จะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตความจำกัดในการศึกษาวิจัยของครู

ชูศรี วงศ์รัตน์ (2543: 78) และอรัญ สุชาติโนบล (2544: 68) ได้ให้ไว้ในทำนองเดียวกันว่า กระบวนการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการมี 4 ขั้นตอน คือ

1. **ขั้นวางแผน** หมายถึง การเริ่มวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
2. **ขั้นปฏิบัติ** หมายถึง การใช้กลวิธีที่ได้จากการวางแผนในการลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา
3. **ขั้นประเมินผล** หมายถึง การประเมินผลการกระทำหรือการปฏิบัติโดยใช้วิธีการและเทคนิคต่างๆ ที่เหมาะสม
4. **ขั้นสะท้อนผลย้อนกลับ** หมายถึง การสะท้อนผลถึงการประเมินกระบวนการต่างๆ ของการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาใหม่ๆ

รัตนา ศรีเหรียญ (2544: 84-97) ได้นำเสนอกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนโดยได้แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา เป็นขั้นตอนแรกของการวิจัยที่ครูทำความเข้าใจ และศึกษาสภาพของปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยสภาพปัญหาต้องมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน

2. การกำหนดปัญหาการวิจัย เป็นการกำหนดหัวข้อของเรื่องที่ต้องการแก้ไข ซึ่งปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ดีจะประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 อย่าง คือ

- 2.1 ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนและนักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่ครูต้องการแก้ไข ต้องการปรับปรุง หรือประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

- 2.2 มีความสัมพันธ์กับปัญหาที่ต้องการศึกษา

- 2.3 เป็นปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้ เนื่องจากปัญหาวิจัยในชั้นเรียนเป็นปัญหาที่ใช้ข้อมูลซึ่งรวบรวมได้จากห้องเรียน ต้องเป็นปัญหาที่ไม่กว้างเกินไป

3. ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยผลงานการศึกษาค้นคว้าของบุคคลอื่นเป็นแนวทาง

4. การรวบรวมข้อมูล เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูตอบคำถามการวิจัยในชั้นเรียนให้ถูกต้อง ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนได้มาจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน แบบทดสอบ แบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล เป็นขั้นตอนที่ครูทำการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วนำเสนอในรูปของแผนภูมิ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูลดิบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 12-13) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยโดยครูผู้สอน ไว้ว่า ศาสตร์การวิจัยได้กำหนดประเภทการวิจัยและ

กระบวนการวิจัยที่เป็นรูปแบบแน่นอน มีความชัดเจน ซึ่งผู้สอนสามารถหาอ่านได้จากหนังสือ งานวิจัยทั่วไป อย่างไรก็ตามอาจจะจัดทำวิจัยโดยใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบ พร้อมกันก็ได้ โดยมีกระบวนการหลักที่สำคัญ คือ

1. ผู้สอนเห็นปัญหาเกิดขึ้นในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนหรือของผู้เรียน
2. ตั้งปัญหาวิจัยหรือบางกรณีตั้งสมมติฐานของการวิจัย
3. ออกแบบวิธีวิจัย รวมทั้งจัดทำเครื่องมือที่ต้องการใช้
4. เก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลตามแผนที่กำหนด
5. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
6. จัดทำรายงานผลการวิจัยและสรุปผลการวิจัย

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 10-11) ได้กล่าวถึงกระบวนการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาความจำเป็นความต้องการในการพัฒนา โดยการศึกษาสภาพ ปัญหาทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ หรือความประพฤติ พฤติกรรม หรือบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อหา ลักษณะของปัญหา หรือจุดที่ต้องพัฒนา สาเหตุของปัญหาที่แท้จริงและนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการวางแผนและออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรม การศึกษา) หรือกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการ แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหา / พัฒนา เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนต้อง สร้างหรือปรับปรุง / พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรม การศึกษา) บนพื้นฐานของแนวคิด / ทฤษฎี เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า กลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอน ต้องการพัฒนาได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการของศาสตร์ในสาขาที่ เกี่ยวข้องแล้ว

3. การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา/พัฒนา เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรมการศึกษา) ที่ผ่านการปรับ / พัฒนาเรียบร้อยแล้วนำไปสู่การ ปฏิบัติการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ

4. การวัดผล/ประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้และ พฤติกรรมหรือคุณลักษณะตามหลักสูตรที่คาดหวังหรือไม่ ครูผู้สอนจะเป็นผู้วัด/ประเมินผลการ เรียนรู้ และเก็บข้อมูลต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งสรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ด้วย วิธีการและแบบวัดต่างๆ อาทิ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม รวมทั้ง

การจดบันทึก หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา / พัฒนาการเรียนรู้ เฉพาะรายกรณีนั้น ๆ เป็นสำคัญ

5. รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนต้องเขียนขึ้นเมื่อครูผู้สอนเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนต้องเขียนสรุปผลการวิจัย หากพบว่าผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้และหรือมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือทันที หรืออาจต้องใช้การวิจัยในชั้นเรียน ช่วยในการแก้ปัญหา / พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มผู้เรียนดังกล่าวซ้ำอีกครั้งหรือหลายๆครั้ง จนกว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง

บัญชา แสนทวี (2545 : 7-8) ได้กล่าวถึง กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนว่า เมื่อนำแบบจำลองกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของเคมมิสและแบคเทกการ์ด มาใช้เป็นต้นแบบของการวิจัยในชั้นเรียน สามารถแบ่งกระบวนการการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 4 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. วางแผน เป็นการกำหนดการทำงานที่ใช้ผลของการวิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ป้องกันหรือพัฒนา มาจัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงาน
2. ปฏิบัติตามแผน หลังจากที่ได้จัดทำแผนการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูนำแผนที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ
3. สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ขั้นตอนนี้ครูจะทำการสังเกตผลการปฏิบัติงานของตน พร้อมทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้วัตรกรรม วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลที่ได้จากการใช้วัตรกรรมในการแก้ปัญหานั้น ๆ
4. สะท้อนความคิด ในขั้นตอนนี้ครูจะนำผลที่ได้จากการใช้วัตรกรรมมาแปลผลอภิปรายผล โดยให้ผู้มีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์ผลสรุปที่ได้จากขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของครู

สรุปได้ว่า กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญ มี 5 ขั้นตอน คือ

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา
2. กำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา
3. พัฒนาวิธีการหรือวัตรกรรม
4. นำวิธีการหรือวัตรกรรมไปใช้และ
5. สรุปผล

2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายของบทบาท

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของบทบาทไว้หลายความหมาย ดังนี้

ทรงธรรม กาญจนพิบูลย์ (2541: 9) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งแสดงออกมาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ซึ่งการแสดงออกของบทบาทนั้นจะขึ้นอยู่กับตำแหน่ง ทั้งนี้ต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับด้วย

สรวงทิพย์ ภู่อุษา (2541 : 22) กล่าวว่า บทบาท หมายถึงการแสดงออกหรือพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของสถานภาพที่ตนดำรงอยู่

เปลื้อง ณ นคร (2544 :257) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การแสดงท่าทางตามบทหรือการที่ได้มีส่วนกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

วุฒิไกร เลื่อนแป้น (2547 : 11) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดซึ่งรับผิดชอบและมีภารกิจในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่นั้นและเป็นหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่บุคคล ผู้เกี่ยวข้อง มีความหวังหรือมีความคาดหวังว่า จะต้องประพฤติปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ

กล่าวโดยสรุป บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของผู้ที่ดำรงตำแหน่งตามบทบาทที่ได้รับและจะต้องปฏิบัติภารกิจในความรับผิดชอบให้เกิดประสิทธิผลตามที่สังคมคาดหวัง

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทั่วไป กอร์ดัน (Gorton 4983:71) อ้างในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11 (2546:194) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ 6 ประการ คือ

1. บทบาทในฐานะเป็นผู้บริหาร
2. บทบาทในฐานะเป็นผู้นำในด้านการสอน/ ด้านวิชาการ
3. บทบาทในฐานะเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย
4. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์
5. บทบาทในฐานะเป็นผู้ประเมินผล
6. บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

นอกจากนี้ เซอร์จิโอวานนิ และ คาร์เวอร์ (Sergiovanni and Carver 1980:268-280) อ่างในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 9 (2546:33) ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องแสดงความเป็นผู้นำใน 3 ประการ คือ

1. พฤติกรรมของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องแสดงความเป็นผู้นำที่เหมาะสมกับเกียรติและศักดิ์ศรี ประสานกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจของครู นักเรียน และต่อเนื้อหาสาระของหลักสูตร และมีพฤติกรรมที่สำคัญ คือ พฤติกรรมที่มุ่งทีมงานและมุ่งคน

2. พัฒนาคนอื่น ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมายที่เด่นชัดอย่างหนึ่งของสถานศึกษา คือการพัฒนาคน ที่จะต้องมุ่งพัฒนาทั้งผู้เรียน และครูผู้สอน ทั้งด้านความสามารถและด้านจิตใจควบคู่กันไป และเมื่อถึงระดับที่พึงปรารถนาแล้ว ย่อมเชื่อได้ว่า สถานศึกษาย่อมบรรลุเป้าหมายได้

3. หน้าที่ผู้นำของกลุ่ม หัวหน้าสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทผู้นำของกลุ่มใน 2 ประการสำคัญ คือ

3.1 บทบาทในการปฏิบัติภารกิจของกลุ่ม

3.2 บทบาทในการสร้างกลุ่ม

ทั้ง 2 บทบาทมีการปฏิบัติที่สำคัญ คือ เป็นบทบาทที่ทำงานให้สำเร็จทำให้กลุ่มคงอยู่อย่างมีความเจริญก้าวหน้าและสร้างความกลมเกลียวสมานฉันท์ภายในกลุ่มรวมทั้งปลูกจิตสำนึกแก่สมาชิกของกลุ่มในการสร้างงาน รั้งงานและสนใจงาน (สมศักดิ์ นลินรัตน์กุล 2547:10-11)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีบทบาท อำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายกำหนดในการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐ มีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร จัดให้มีแผนพัฒนาการศึกษา เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา และการสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารและจัดการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่า“ธรรมภิบาล” มาบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ (คู่มือการบริหาร สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2548:9)

กล่าวโดยสรุปว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ คือ บทบาทในฐานะผู้บริหาร บทบาทในฐานะผู้นำทางวิชาการ บทบาทในฐานะเป็นหัวหน้ากลุ่ม อีกทั้งต้องเป็นผู้บริหารการ จัดการศึกษา ให้มีคุณภาพภายใต้หลักการบริหารที่ดี เพื่อให้เกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน และสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็น

คนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณภาพ ตามความต้องการของสังคมบนพื้นฐานของสังคมแห่งการเรียนรู้

3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

กองวิจัยทางการศึกษา (2542 : 4-5) กล่าวว่า การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ประสานงาน รวมถึงการจัดงบประมาณอย่างเหมาะสมโดยใช้หลักการนิเทศและระบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ และให้ความสำคัญต่อผลการวิจัยโดยมีการเผยแพร่รวมถึง ยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 :1-12) ได้กำหนดมาตรการให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ในด้านการสร้างบรรยากาศในการทำวิจัย การให้ความรู้ด้านการวิจัย การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัย การพัฒนาบุคลากรในการทำวิจัย การประสานสัมพันธ์ทางด้านการทำวิจัย การจัดหางบประมาณในการทำวิจัย การเผยแพร่ผลการทำวิจัย การยกย่องชมเชยเชิดชูเกียรติแก่บุคลากร

จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543 : 68) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องส่งเสริมงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุ ข้อมูล ห้องสมุด ศูนย์วิชาการ การพัฒนาบุคลากร ไปศึกษาดูงานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการให้กำลังใจ

มนัส ไชยศักดิ์ (2544 : 53-57) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูในโรงเรียน และให้กำลังใจ ให้แง่ความคิดว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องยาก แต่ต้องใช้เวลาสำหรับการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงแบบค่อยเป็นค่อยไป นอกจากนี้แล้วผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนนำให้ครูได้มีการทำงานวิจัยเป็นทีม หรือทำงานวิจัยร่วมกัน ควรให้คำแนะนำโดยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าอย่างรายงานวิจัยอย่างหลากหลาย

สุวิมล ว่องวานิช (2545 : 78-80) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก
3. วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน

4. ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูอาจารย์ในโรงเรียนบริหารให้ครูมีเวลาประชุมเพื่อถกอภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน
5. สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน
7. ยกย่องให้กำลังใจ สิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
8. วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

วราภรณ์ มณีบางกา (2546 : 32) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริมครูผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการฝึกอบรม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การศึกษาต่อ การบรรยายและการสาธิต ฯลฯ

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนมากจะมีบทบาทในแต่ละด้านที่คล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงสรุปเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน
2. ด้านการให้ความรู้
3. ด้านการจัดตั้งอำนวยการความสะดวก และ
4. การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

3.1 ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน

มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในด้านนโยบายและการวางแผน ในการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

วัลลภา กันทรพย (2543 : 23) ได้กล่าวว่า ยุทธศาสตร์สำหรับผู้ตัดสินใจและผู้กำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัยได้แก่การให้หลายๆฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเรื่องและแนวทางการวิจัยประกอบกับการวางแผนทิศทางของการวิจัยให้ชัดเจน อีกทั้งกำหนดเรื่องที่จะวิจัยและช่วงเวลาการวิจัยให้ชัดเจน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 2-4) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิจัย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครู อาจารย์ผู้สอนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย จากการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา เรื่อง เส้นทาใหม่ของการวิจัยพัฒนา เมื่อวันที่ 11 - 13 กันยายน 2533 ณ โรงแรมลพบุรีอินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยได้เสนอแนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของการวิจัยในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนางานวิจัยในส่วนภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลสารสนเทศการวิจัยในระดับท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่จัดระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการวิจัย การอำนวยความสะดวกและชี้แนะข้อมูล แหล่งค้นคว้าอ้างอิงและการบริการให้คำปรึกษา

2. การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ทางวิจัยเพิ่มขึ้น และเสริมสร้างขวัญกำลังใจของผู้ดำเนินการวิจัย

3. ผู้บริหารระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญ และสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยของแต่ละหน่วยงานให้เพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นของการพัฒนาการศึกษา

4. จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการวิจัยที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้และให้มีการร่วมมือกันดำเนินการวิจัย การกำกับดูแล ติดตามผลการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

5. ควรสนับสนุนให้มีครุมาประสานงานการวิจัย การรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยในทุกระดับ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายวางแผน และแก้ปัญหาการศึกษาของชาติอย่างกว้างขวาง

กองวิจัยทางการศึกษา กมิวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 4-5) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิจัย นักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ผู้สอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จากการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา พบว่า การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ต้องกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และบทบาทที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู มีการวางแผนการจัดการ ประสานงาน รวมถึงการจัดงบประมาณอย่างเหมาะสมโดยใช้หลักการนิเทศ และระบบข้อมูลสารสนเทศในการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้ความสำคัญต่อผลการวิจัยโดยมีการเผยแพร่ รวมถึงยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

วัลลภ กันททรัพย์ (2534 : 42) กล่าวสรุปได้ว่า การนำวิจัยเข้าสู่โรงเรียน ผู้บริหารจะต้องมองโรงเรียนในรูปของระบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ภารกิจขององค์ประกอบต่างๆ ในระบบโรงเรียนทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตให้ชัดเจน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบโรงเรียน อาจเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัย หรือระดับกระบวนการ หรือระดับผลผลิต การวิจัยจะเข้ามามีส่วนช่วยในการหาคำตอบว่า ได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในระบบโรงเรียนนั้น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 1-12) ได้กำหนดนโยบายการวิจัยฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2542 – 2544) สรุปประเด็นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ดังนี้

1. นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ระบุว่า ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยที่หลากหลาย เพื่อพัฒนานโยบายและดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานทุกระดับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการบริหารและการจัดการ การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ชุมชน และองค์กรต่างๆ

2. นโยบายการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการวิจัย ระบุว่าต้องเร่งรัดให้มีการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการวิจัยขึ้นในหน่วยงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. นโยบายการบริหารและการจัดการด้านการวิจัย ระบุว่าต้องเร่งรัดให้หน่วยงานทุกระดับ จัดหาและสนับสนุนให้งบประมาณ จัดระบบสารสนเทศ นิเทศติดตามและประเมินผล เพื่อให้การดำเนินการวิจัยของบุคลากรและหน่วยงานสามารถดำเนินการวิจัยและนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวิมล ว่องวาณิช (พรพรรณ เข้มเหมือน. 2546 : 73-74 ; อ้างอิงจากสุวิมล ว่องวาณิช. 2545) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก วางระบบกระตุ้น กำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครู อาจารย์ในโรงเรียน บริหารให้ครูมีเวลาประชุมเพื่อถกอภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียนยกย่องให้กำลังใจ สิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และวางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งหน้าที่ของผู้บริหาร พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการดำเนินการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้แก่ การกำหนดนโยบาย เป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนจัดการ ประสานงาน จัดงบประมาณอย่างเหมาะสม มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มีการเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

3.2 ด้านการให้ความรู้

ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย ความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย การออกแบบการวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเลือกหรือพัฒนาเทคนิคเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล การอ่านและการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการให้ความรู้แก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

นภาพร สิงห์ต (2531 : 74-75) ได้กล่าวถึง สมรรถภาพทางการวิจัยที่จำเป็น สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย ประกอบด้วย
  - 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของการแสวงหาความรู้
  - 1.2 มีความรู้เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
  - 1.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการวิจัย จุดมุ่งหมายการวิจัย และลักษณะของการวิจัย คุณสมบัติและลักษณะนักวิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย
2. ความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีการวิจัย ประกอบด้วย
  - 2.1 มีความรู้ความสามารถอธิบายขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการวิจัย
  - 2.2 มีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดปัญหาในการวิจัย
  - 2.3 สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ หรือสมมติฐานในการวิจัยได้
  - 2.4 สามารถระบุตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยได้
  - 2.5 มีความรู้ความสามารถในการเขียนเค้าโครงการวิจัยได้
  - 2.6 มีความรู้ในแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้
3. ความรู้ความสามารถในการออกแบบการวิจัย
  - 3.1 มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการวิจัยประเภทต่างๆ
  - 3.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ทำให้การวิจัยขาดความเที่ยงตรง ความเที่ยงตรงภายในและความเที่ยงตรงภายนอก
  - 3.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการควบคุมตัวแปร
  - 3.4 สามารถเลือกและออกแบบวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาที่จะวิจัย
4. ความรู้ความสามารถในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
  - 4.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 4.2 มีความรู้ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบต่างๆ

- 4.3 มีความสามารถในการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม
5. มีความรู้ความสามารถในการเลือกหรือพัฒนาเทคนิคและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.1 มีความรู้ในหลักการทั่วไปในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 5.2 มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบ และหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยชนิดต่างๆ
- 5.3 สามารถเลือกเครื่องมือชนิดต่างๆ ได้เหมาะสมกับปัญหาการวิจัย
6. ความรู้ความสามารถในการเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาการวิจัย
- 6.1 มีความรู้ในบทบาทของสถิติในการวิจัย
- 6.2 มีความรู้ในข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
- 6.3 มีความสามารถในการเลือกใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล
7. ความรู้ความสามารถในการอ่านและเขียนรายงานการวิจัย
- 7.1 มีความรู้ความสามารถในการอธิบายส่วนต่างๆ ของรายงานการวิจัยได้
- 7.2 มีความสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างเค้าโครงการวิจัยและการรายงานวิจัย
- 7.3 มีความรู้ความสามารถในการเขียนเผยแพร่งานวิจัย
- 7.4 มีความรู้ความสามารถในการอ่านรายงานการวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 2-4) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนโดยวิธีการอบรม ประชุม สัมมนา การติดตามให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งชี้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 70) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าวิธีการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความสมบูรณ์ได้นั้นจะต้องใช้กิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาโดยกระบวนการปฏิบัติงาน การพัฒนาโดยกระบวนการบริหาร การพัฒนาโดยส่งไปศึกษาต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 8) จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543 : 68) ได้มีความเห็นสอดคล้องว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยเร่งรัดพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยแล้วนำไปใช้ในการพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพ

สมพร พัฒนกำจร (2535 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า นักวิจัยที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถกล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเสนอแนะและเตรียมแผนโครงการวิจัยได้ดี สามารถนำเอาข้อเสนอแนะจากบุคคลต่างๆ มาดำเนินแก้ปัญหา รู้จักคิดค้นวิธีการ และออกแบบเครื่องมือใช้ในงานวิจัยได้อย่างเหมาะสมและรู้จักการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผล วิจาร์ณและเขียนรายงานได้

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2543 : 58) และอุทุมพร จามรมาน (2544 : 20-21) ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่เป็นผู้นำในการส่งเสริมพัฒนาครูด้านความรู้ ระเบียบวิธีวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเลือกและกำหนดปัญหา การกำหนดตัวแปร การตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดวิธีการหรือนวัตกรรมใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย การเขียนรายงาน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้คำแนะนำแก่ครู การอบรม การประชุม การสัมมนาทางวิชาการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การบรรยาย การอภิปราย การศึกษาดูงาน การศึกษาเพิ่มเติม การติดตามให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

สุภาวค์ จันทวานิช (2534 : 23) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้งานวิจัยเกิดผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน ไม่ต้องอาศัยคำอธิบายจากครูผู้สอน

รินทิพย์ วาริน (2542 : 22) กล่าวไว้ว่า สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยี เทคนิควิธีการ และสถานที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งการเรียนรู้

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและวัสดุอุปกรณ์มาพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 33) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ให้ครูทำการวิจัยอย่างเพียงพอ

จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543 : 68) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ข้อมูลในห้องสมุด ศูนย์วิชาการ

นงเยาว์ บัวทอง (2543 : 60-62) กล่าวว่า เครื่องคำนวณ ผู้เก็บเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ ตำรา เอกสารมีส่วนสนับสนุนทำให้งานวิจัยดำเนินไปอย่างคล่องตัว

พีรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533 : 139) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10 ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยแก่ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ และวันทนา ชูช่วย (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนและงานวิจัยของวารสาร คัลยาทองคำ (2535 : 153) พบว่าการส่งเสริมแหล่งวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเอกสาร ตำรา และแหล่งข้อมูลต่างๆ จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งตัว ครู และผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถิตดา กองคำ (2541 : 44) ที่ได้ศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนสื่อและวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูลในการทำวิจัย

วิไลวรรณ สมบูรณ์ (2543: 56) ได้ศึกษาความต้องการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและการสร้างเครื่องมือการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การหาคุณภาพเครื่องมือ ต้องอาศัยแหล่งค้นคว้า ตำราต่างๆ ห้องอาศัยที่ทำงานวิจัย ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น เครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนแหล่งบริการต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จได้ด้วยดีและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของเชฟเฟอร์ (Shaeffer, 1979 : 10) ที่กล่าวว่า การที่จะสร้างบรรยากาศการทำวิจัยที่ดีนั้นจะต้องมีปัจจัยสนับสนุนต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกันปัจจัยดังกล่าวได้แก่ มีข้อมูลพื้นฐานเพียงพอและเชื่อถือได้ มีเอกสารเพียงพอในการค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีอุปกรณ์เครื่องมือที่อำนวยความสะดวกในการวิจัย และมีงบประมาณสำหรับการวิจัย ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยอันเป็นแหล่งจำเป็นพื้นฐานของการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานหรือสถานที่ดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุด การศึกษาวิจัยต้องอาศัยการศึกษาข้อมูลจากความรู้ หรือหลักฐานที่มีอยู่เดิม โดยปัญหาที่สำคัญที่พบในการพัฒนาการวิจัย หัวข้อวิจัยมักขาดความคิดริเริ่มที่น่าสนใจ การเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างความใฝ่รู้ และการแสวงหาความรู้ก็ไม่สามารถทำได้ ขณะที่เมื่อกำหนดหัวข้อปัญหาที่จะทำวิจัยแล้ว นักวิจัยก็มักจะขาดการศึกษารายงานผลการวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับผู้มีผู้ได้ศึกษาไว้แล้วทั้งในประเทศและระดับสากลทำให้งานวิจัยขาดความลึกซึ้งเกิดความซ้ำซ้อนที่ไม่เหมาะสม รวมถึงความจำเป็นที่ต้องวิเคราะห์ วิจัยเปรียบเทียบกับที่เคยมีผู้อื่นศึกษาไว้ ซึ่งหากขาดไปก็อาจทำให้การแปลผลผิดพลาดหรือแคบไป ไม่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นข้อความรู้ใหม่เท่าที่ควร จะเป็นได้ว่าฐานข้อมูลมีความจำเป็นสำหรับการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งข้อมูลทฤษฎีที่มีสิ่งตีพิมพ์ในรูปวารสารวิชาการหรือหนังสือซึ่งนับได้ว่าเป็นฐานข้อมูลมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาและหากจะพัฒนาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาวิจัยแล้วจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดก่อนหากจะพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการวิจัยที่สมบูรณ์แล้วต้องมีการดำเนินการหลายขั้นตอนตั้งแต่การมีนโยบายการจัดระบบงานห้องสมุด การลงทุนสร้างสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมและการลงทุนจัดหาข้อมูลที่เป็นทั้งในรูปวารสารและแหล่งอ้างอิง และรุย (Rui, 1994: 139-141) ได้กล่าวว่าประเทศจีนได้ให้ความสำคัญกับห้องสมุดโดยได้มีการจัดสร้างห้องสมุดพิเศษ หรือห้องสมุดวิจัยขึ้นโดยเฉพาะ ที่เป็นศูนย์เอกสารและข้อมูลในการให้บริการที่หลากหลาย เช่น บริการปรึกษาข้อมูล การค้นหาข้อมูล การแปลสื่อต่างประเทศ โดยมีลักษณะการบริการและดำเนินงานในรูปแบบของเครือข่ายที่มีการนำผู้เชี่ยวชาญและเทคโนโลยีมาปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอยู่เสมอ

2. ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลที่ต้องใช้วิจัยอาจได้มาจากเอกสาร และหนังสือที่จัดพิมพ์ไว้อย่างเป็นทางการ แต่ก็ยังพบว่ามีข้อมูลอีกเป็นจำนวนมากที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยทั้งที่ไม่ได้จัดพิมพ์อย่างเป็นทางการ หรือเป็นข้อมูลรายละเอียดคนนอกเหนือจากที่ได้จัดพิมพ์แล้วข้อมูลเหล่านี้อาจอยู่ในรูปต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ กล่าวคือ ได้มาจากการเก็บรวบรวมจากธรรมชาติ หรือสถานะที่ศึกษาโดยตรงหรือข้อมูลทฤษฎีที่ได้มีการศึกษารวบรวมและจัดทำรายงานมาแล้วขั้นหนึ่ง ดังเช่น รายงานของทางราชการที่พิมพ์ในรูปของรายงาน ไม่ใช่เอกสารงานวิชาการแต่ก็ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยได้ รวมทั้งข้อมูลในการศึกษาวิจัยได้ รวมทั้งข้อมูลจากทะเบียนต่างๆ เช่น ทะเบียนราษฎรสำมะโนครัว และระบบข้อมูลของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ดังนั้น หากมีการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวไว้ ณ สถานที่เฉพาะในลักษณะของศูนย์สารสนเทศย่อมจะมีประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัยซึ่งอาจอยู่ในรูปของพิพิธภัณฑหรือศูนย์รวมวัตถุต่างๆ

3. ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์นับเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการวิจัยและมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาในการจัดการมีความคล้ายคลึงกับบริการห้องสมุดและบริการศูนย์เครื่องมือ ดังนั้น การพัฒนาอาจารย์หรือนักวิจัยแต่ละคนให้มีความสามารถในด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการดำเนินงานวิจัย (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ . 2534 : 197)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ ให้มีวัสดุอุปกรณ์ทั้งเอกสาร ตำรา วารสาร ความสะดวกในการใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องอัดสำเนา รวมถึงการจัดบริการพิมพ์รายงานวิจัยในชั้นเรียนให้บริการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

3.4 การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการทำงานของครูไว้ดังต่อไปนี้

กรมสามัญศึกษา (2532 : 32) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนก็มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น การจัดบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบครุภัณฑ์ต่างๆ ให้สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัย และสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เช่น การจัดบรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา น่าอยู่และร่มรื่น ส่วนสภาพแวดล้อมทางการบริหาร เช่น การดำเนินการใดๆภายในโรงเรียนให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสร้างความรัก ความผูกพัน เป็นมิตรต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกันภายในโรงเรียนอันจะส่งผลทำให้เกิดการดำเนินการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเกิดขึ้นภายในโรงเรียนอย่างแน่นอน

กิตติ ดยัคคานนท์ (2532 : 123-125) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมสิ่งจูงใจ เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความรู้สึกรักอยากทำงาน ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศในการทำงานในฐานะผู้นำทางการศึกษาในสถานศึกษา ถ้าบรรยากาศในการทำงานดีทำให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตดีไปด้วย เช่น การจัดห้องทำงานสะอาด โปร่งไม่อับและผู้ร่วมงานทุกคนตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาริเริ่มเข้มแข็งมีใจ บรรยากาศเช่นนี้จะทำให้ทุกคนในองค์กรนั้น ๆ อยากทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 8) ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศทางการวิจัยเพื่อกระตุ้นบุคลากรให้มีความสนใจและเห็นความสำคัญของการวิจัย

มนัส ไชยศักดิ์ (2544 : 57) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องติดตามประสานงานอย่างใกล้ชิดทุกชั้นตอนและต้องเป็นผู้สร้างความศรัทธา ความเสียสละให้เกิดกับครูผู้ทำวิจัย นอกจากนี้ยังต้องบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเป็นแรงผลักดันให้งานวิจัยใน

ชั้นเรียนของครูออกมามีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และให้ครูมีกำลังใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยต่อไป

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการสนับสนุนและส่งเสริม โดยการกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน จัดห้องทำงานสะอาด ผู้ร่วมงานทุกคนตั้งแต่ผู้บังคับบัญชา ยิ้มแย้มแจ่มใส รวมทั้งการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย ทุกคนเคารพในสิทธิเสรีภาพซึ่งกันและกัน ร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์มากกว่าการแข่งขัน ให้ขวัญและกำลังใจ บรรยากาศไม่เคร่งเครียดในการทำงาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

บัญชา อึ้งสกุล (2537 : 90) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน โดยรวม 5 ด้าน คือ 1. ด้านส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จ 2. ด้านการให้การยอมรับนับถือครู 3. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในโรงเรียน 4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และ 5. ด้านส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ซึ่งการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนของผู้บริหาร โดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางและยังพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ประสบการณ์การบริหารต่างกัน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พันธณี วิหคโต (2536 : 75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา แนวทางการพัฒนา และการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยน้อยหรือไม่รู้เลย และส่วนใหญ่ได้ความรู้มาจากกรเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และมีความยินดีที่จะเข้ารับการอบรมโดยมีเงื่อนไขว่าจะกลับไปทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ปัจจุบันได้มีการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับน้อยมากหรือไม่มีเลย สาเหตุเพราะขาดประสบการณ์ ยังไม่ได้รับการ

อบรม ไม่มีความรู้พอ ยังไม่เข้าใจ และไม่รู้จักขั้นตอนกระบวนการที่ถูกต้อง ไม่มั่นใจในการเก็บข้อมูล

เพียงใจ พรหมทัศนานนท์ (2541 : 98-99) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีทัศนคติในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถืออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในโรงเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่ออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และด้านส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของอาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่าอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถืออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในโรงเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่ออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และด้านส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของอาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539 : 99-100) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาจากครูผู้ทำวิจัย จำนวน 29 คน ผู้ที่ไม่ทำวิจัย จำนวน 40 คน ผู้บริหารหรือครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 15 คน และบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยแก่ครูประถมศึกษา จำนวน 8 คน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของครู คือ ปัจจัยด้านตัวครูมีองค์ประกอบที่ผลักดันให้ครูดำเนินการวิจัย ได้แก่ แรงจูงใจอยากพัฒนางาน ความเป็นนักวิชาการ

นันทวัน สวัสดิ์ภูมิ (2540 : 98-100) ได้ศึกษาเส้นทางการพัฒนาครุภัณฑ์วิจัย : การวิจัยรายกรณีของครุภัณฑ์ระดับประถมศึกษา โดยมีครุภัณฑ์ระดับประถมศึกษาท่านหนึ่งเป็นกรณีศึกษาวิธีการศึกษาค้นคว้าครอบคลุมถึง การศึกษาอัตชีวประวัติ การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและวิธีการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและการตีความเพื่อสร้างข้อสรุป ผลการวิจัยพบว่า เส้นทางการพัฒนามาสู่การเป็นครุภัณฑ์วิจัยของกรณีศึกษาเริ่มจาก คุณลักษณะส่วนตัวที่ชอบใฝ่หาความรู้ ช่างคิด ชอบอ่าน ชอบเขียนและรักธรรมชาติ ลักษณะดังกล่าวพัฒนามาด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานในลักษณะของการสังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสังสมประสบการณ์ชีวิตและการทำงานอย่างบูรณาการ

สจิวรรณ ทรรพวสุ (2540 : 164-169) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ งานวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาว่ามีสภาพของปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ส่วนปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงานและปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีสภาพที่ส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย

ทวีป อินทร์ถาวร และคนอื่น ๆ (2541 : 163-165) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี ไม่ผ่านการอบรมการทำวิจัย อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดเล็ก และสอนมากกว่า 5 ชั่วโมงขึ้นไป คะแนนเจตคติของผู้บริหารมีคะแนนมากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม และกระจายค่อนข้างมาก บทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

วิไลลักษณ์ อัครีรวงศ์ (2541 : 27-29) ได้ศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อการวิจัยของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นว่า ผลการวิจัยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านประยุกต์ในงานที่สอนเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและนำไปแก้ปัญหาพัฒนาท้องถิ่นและสังคม ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 236 คน พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าขาดการสนับสนุน ด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ ข้นตอนความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนยุ่งยาก รวมทั้งขั้นตอนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์มีความล่าช้า ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ชั่วโมงสอนมากเกินไป การจัดตารางสอนไม่เอื้ออำนวย ขาดผู้นำในการทำวิจัย ขาดความรู้ทักษะ ขาดแรงจูงใจที่เป็นตัวเงินหรือสร้างชื่อเสียงเกียรติยศรวมทั้งการเลือกหัวข้อหรือประโยชน์ในการทำวิจัย

ศรีสุพรรณ ภิรมณ์ทอง (2541 : 83-85) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์และผู้ช่วยวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาจารย์และผู้ช่วยวิชาการ มีปัญหาในการทำวิจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ทฤษฎี วัสดุอุปกรณ์เพื่อการทำวิจัย การส่งเสริมสนับสนุน จากผู้บังคับบัญชาและหน่วยงาน และการนำผลการวิจัยไปใช้โดยรวมทุก

ด้านมีปัญหาระดับปานกลาง แต่มีความต้องการทุกด้านในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์และผู้ช่วยวิชาการที่มีเพศต่างกัน ระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน ประสบการณ์การทำงานต่างกัน และประสบการณ์การวิจัยต่างกัน ล้วนมีปัญหาและความต้องการในการทำงานวิจัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สำนักวิจัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2539 พบว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนมีความต้องการทำงานวิจัยอยู่ในระดับมาก ทุกด้านตามลำดับดังนี้ ต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย ด้านเวลา และงบประมาณ ด้านบรรยากาศการวิจัยในสถาบัน ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ด้านการพัฒนาความรู้และเทคนิควิธีการวิจัยตามลำดับ ส่วนอาจารย์ที่เคยทำวิจัยมีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย ด้านบรรยากาศการวิจัยในสถาบัน ด้านเวลาและงบประมาณ ด้านการพัฒนาความรู้และเทคนิควิธี ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา สูงกว่าอาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน

นางพะงา พิชัย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการส่งเสริมด้านงบประมาณในการทำวิจัย และด้านการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย

บุบผา เป็ดทิพย์ (2543 : 87) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมีปัญหาและความต้องการในด้านการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปี ขึ้นไปมีปัญหาและความต้องการมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี

วิไลวรรณ สมบูรณ์ (2543 : 51-54) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 403 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนพบว่า บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ คือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ด้านการดำเนินการวิจัย ด้านสมรรถภาพในการวิจัย และด้านงบประมาณ ส่วนความต้องการวิจัยในชั้นเรียนเรียงลำดับ คือ

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ด้านงบประมาณ ด้านสมรรถภาพในการวิจัยและด้านการดำเนินการวิจัย

ปัญญา โรจนวิภาต (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า ครูประถมศึกษามีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ ด้านเวลา ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเวลาอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สมัลแบน (Smulyan. 1988 : 1) ได้ทำการวิจัยกระบวนการความร่วมมือในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยทำการศึกษาระบวนการร่วมมือของทีมนักวิจัยซึ่งประกอบด้วยครู 5 คน และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย 2 คน โดยมีการพบปะกันทุก ๆ สัปดาห์ในช่วง 2 ปีในปีแรกมีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดปัญหา ซึ่งจะต้องมีความร่วมมือกันในการตั้งวัตถุประสงค์ในปีที่ 2 พวกเขาตระหนักว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยไม่ใช่การเปลี่ยนแปลง โรงเรียนแต่เป็นการพัฒนาการพัฒนามูลฐานและพัฒนาโรงเรียน ผลที่ได้จากความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ ตามความรู้สึกของครู พบว่า ถึงแม้ข้อค้นพบที่ได้จะเป็นส่วนเล็ก ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติของครูทั้ง 5 พบว่าในช่วง 2 ปีที่ทำให้เขามีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและวิชาชีพ มีความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย มีทักษะในการทำวิจัยมากขึ้น และพร้อมที่จะทำการวิจัยในโอกาสต่อไป

อเดลล์ (Adele .1989 : 12) ได้ศึกษาเรื่องครูในฐานะนักวิจัยกับแนวทางที่แตกต่างกัน พบว่า เขตการศึกษาควรให้โอกาสครูเข้าร่วมในการวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบาย การพัฒนามูลฐานเน้นการใช้โปรแกรมครูนักวิจัย พร้อมทั้งจัดให้มีการสนับสนุนจากเพื่อน และยอมรับบทบาทซึ่งกันและกัน ครูประสบปัญหาที่เกิดจากเวลาไม่เพียงพอ ความไม่แน่นอน ความไม่สนใจของผู้บริหาร แต่ถ้าเพื่อนให้การสนับสนุนก็จะทำให้แก้ปัญหาบางอย่างได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. วิธีการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยศึกษากับครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษา 2553 สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ หนังสือ วารสาร บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สามารถที่จะกำหนดกรอบที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน
2. ด้านการให้ความรู้
3. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 324 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 180 คน โดยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 180 คน

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมสถานศึกษาทั้งสำนักงานเขตจตุจักร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้บริหารซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหาร โดยผู้วิจัยขอข้อมูลจากสารสนเทศและสอบถามจากผู้บริหารด้วยตนเอง

1.2 ข้อมูลทั่วไป ของครูซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะ

4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.2 กำหนดขอบข่ายของเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด บทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.3 กำหนดประเด็นเนื้อหาและตัวบ่งชี้ที่ต้องการทราบ

4.4 เขียนข้อคำถาม โดยการร่างข้อคำถามแต่ละข้อตามประเด็นและตัวบ่งชี้ที่กำหนด

4.5 เรียงข้อคำถามและจัดรูปแบบนำข้อคำถามแต่ละข้อมาจัดเรียงรวมกันเป็น แบบสอบถาม 1 ชุด พร้อมทั้งมีการชี้แจงการตอบไว้อย่างครบถ้วน

4.6 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4.7 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ข้อเสนอแนะ

4.8 นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุง และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรง (validity) ด้านเนื้อหาและความ เหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์ (index of items-objective congruence:ioc) ซึ่งทุกข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้อง ≥ 0.66

4.9 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะไว้มาปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณา ร่วมกับอาจารย์ที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ และนำไปทดลอง (tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.10 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยง(reliability) ด้วยวิธีหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach' alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของ แบบสอบถามในภาพรวมเท่ากับ .96

4.11 ปรับปรุงแบบสอบถามตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากอาจารย์ที่ปรึกษาติดต่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจตุจักร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไป ยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้แจกและนัดวัน เพื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปโดย
ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2
จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาเป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวมและแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนด
เกณฑ์การวิเคราะห์ตามการแบ่งระดับของเบส ดังนี้ (Best. 1977: 147) อ้างใน นริษา ไพโรจน์
(2548:36)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริม
การทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์ในการบริหาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความต้องการและข้อเสนอแนะของครูโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
(content analysis โดยนำเสนอในรูปแบบตารางแสดงเนื้อหาประกอบความถี่

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 ค่าเฉลี่ย

7.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2 หากคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความตรง (IOC) และความเที่ยง
(reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach)

7.3 ทดสอบสมมติฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ t-test
- p แทน ความน่าจะเป็น
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู

ตอนที่ 4 ความต้องการและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและ ประสบการณ์ในการบริหาร

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและ ประสบการณ์การบริหาร

สถานภาพของผู้บริหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	1	16.67
1.2 หญิง	5	83.33
รวม	6	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	0	0.00
2.2 ปริญญาโท	5	83.33
2.3 ปริญญาเอก	1	16.67
รวม	180	100.00
3. ประสบการณ์ในการบริหาร		
3.1 1-5 ปี	0	0.00
3.2 6-10 ปี	2	33.33
3.3 มากกว่า 10 ปี	4	66.67
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 83.33 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 16.67 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 83.33 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 16.67 ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารส่วนใหญ่เป็นเวลามากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีประสบการณ์ในการบริหาร 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการเป็นครู

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การเป็นครู

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	32	17.80
1.2 หญิง	148	82.20
รวม	180	100.0
2. อายุ		
2.1 20-30 ปี	32	17.80
2.2 31-40 ปี	63	35.00
2.3 41 ปีขึ้นไป	85	47.20
รวม	180	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	149	82.80
3.2 ปริญญาโท	31	17.20
3.3 ปริญญาเอก	0	0.00
3.4 อื่นๆ	0	0.00
รวม	180	100.00
4. ประสบการณ์ในการเป็นครู		
4.1 1-5 ปี	40	22.20
4.2 6-10 ปี	49	27.20
4.3 มากกว่า 10 ปี	91	50.60
รวม	180	100.00

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 82.20 เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 17.80 เมื่อจำแนกตามอายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่

มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมามีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.00 และมีอายุ 20-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 17.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 82.80 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 17.20 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นครู 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.60 รองลงมามีประสบการณ์ในการเป็นครู 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.20 และมีประสบการณ์ในการเป็นครู 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.20

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตาม การรับรู้ของครู

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู ในปีการศึกษา 2553 ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู ในภาพรวม

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม (n = 180)

บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและ การวางแผน	4.15	0.52	มาก
2. บทบาทด้านการให้ความรู้	4.00	0.59	มาก
3. บทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.78	0.73	มาก
4. บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	4.14	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม	4.01	0.54	มาก

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) โดย

ผู้บริหารมีบทบาทในด้านการกำหนดนโยบายเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และมีบทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นลำดับสุดท้าย

2.2 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูในรายด้าน

2.2.1 บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและ การวางแผน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.47	0.66	มาก
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.36	0.65	มาก
3. ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครู	4.27	0.68	มาก
4. ผู้บริหารประสานงานเพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.18	0.63	มาก
5. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างเพียงพอ	3.71	0.84	มาก
6. ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.85	0.80	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน	4.16	0.70	มาก
8. ผู้บริหารยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.20	0.72	มาก
เฉลี่ยรวม	4.15	0.52	มาก

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.4 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบทบาทผู้บริหารด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนอยู่ในระดับมาก

ทุกข้อ โดยผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด รองลงมา ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างเพียงพอน้อยที่สุด

2.2.2 บทบาทด้านการให้ความรู้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความรู้

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.37	0.69	มาก
2. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.70	มาก
3. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม อภิปราย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.94	0.73	มาก
4. ผู้บริหารจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ	3.88	0.75	มาก
5. ผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.69	0.85	มาก
6. ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.94	0.23	มาก
เฉลี่ยรวม	4.00	0.59	มาก

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.5 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู ด้านการให้ความรู้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บทบาทผู้บริหารด้านการให้ความรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด รองลงมา ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเชิง

ปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่องและผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยที่สุด

2.2.3 บทบาทด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารจัดหาเอกสาร ตำรา ให้ครูใช้สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ	3.73	0.78	มาก
2. ผู้บริหารติดต่อประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.75	0.79	มาก
3. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.83	0.76	มาก
4. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเรื่องการพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแก่ครูที่ทำกรวิจัยในชั้นเรียน	3.79	0.83	มาก
เฉลี่ยรวม	3.78	0.73	มาก

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.6 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครูด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบทบาทผู้บริหารด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด รองลงมา ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเรื่องการพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแก่ครูที่ทำกรวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารจัดหาเอกสาร ตำรา ให้ครูใช้สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ น้อยที่สุด

2.2.4 บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ของครูต่อระดับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.13	0.70	มาก
2. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.09	0.73	มาก
3. ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการปฏิบัติงาน	4.17	0.68	มาก
4. ผู้บริหารจัดให้ครูมี โอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร	4.14	0.74	มาก
5. ผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.16	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม	4.14	0.63	มาก

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.7 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครูด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบทบาทผู้บริหารด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู

3.1 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n=26)		หญิง (n=154)		t-value	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบาย และการวางแผน	4.01	0.50	4.17	0.52	-1.374	.171
2. บทบาทด้านการให้ความรู้	3.85	0.59	4.02	0.58	-1.373	.171
3. บทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.88	0.57	3.75	0.75	.815	.416
4. บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม	4.10	0.64	4.14	0.62	-0.351	.726
เฉลี่ยรวม	3.96	0.49	4.02	0.55	-0.522	.602

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารเพศชาย และเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ผลการทดสอบจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม
วุฒิการศึกษา

รายการ	ปริญญาโท (n=139)		ปริญญาเอก (n=41)		t-value	p (2-tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบาย และการวางแผน	4.05	0.50	4.46		
2. บทบาทด้านการให้ความรู้	3.90	0.57	4.33	0.49	-4.278	.000*
3. บทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.62	0.66	4.28	0.72	-5.402	.000*
4. บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม	4.04	0.60	4.46	0.58	-3.976	.000*
เฉลี่ยรวม	3.90	0.50	4.38	0.51	-5.281	.000*

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ผลการทดสอบจึงเป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม
ประสบการณ์ในการบริหาร

รายการ	6-10 ปี (n=66)		มากกว่า 10 ปี (n=114)		t-value (2-tailed)	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบาย และการวางแผน	4.07	0.44	4.19		
2. บทบาทด้านการให้ความรู้	3.91	0.55	4.05	0.60	-1.524	.130
3. บทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.68	0.66	3.83	0.76	-1.391	.172
4. บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม	4.00	0.64	4.12	0.60	-2.168	.032
เฉลี่ยรวม	3.92	0.48	4.07	0.56	-1.907	.058

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.10 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ผลการทดสอบจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n=26)		หญิง (n=154)		t-value (2-tailed)	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.23	0.76	4.51		
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.15	0.78	4.39	0.61	-1.724	.086
3. ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.92	0.74	4.32	0.65	-2.832	.005*
4. ผู้บริหารประสานงานเพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.04	0.66	4.21	0.62	-1.271	.205
5. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างเพียงพอ	3.81	0.81	3.69	0.85	.666	.506
6. ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.96	0.82	3.83	0.79	.773	.440
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน	3.96	0.66	4.19	0.70	-1.534	.127
8. ผู้บริหารยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.62	4.22	0.73	-0.942	.347
เฉลี่ยรวม	4.01	0.50	4.17	0.82	-1.374	.171

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.11 พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครูเพียงข้อเดียวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการให้ความรู้ จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n=26)		หญิง (n=154)		t-value	P (2-tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	4.12	0.71	4.41		
2. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเชิง ปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยใน ชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่อง	3.92	0.74	4.24	0.68	-2.153	.003*
3. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม อภิปราย เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียนของครู	3.92	0.56	3.95	0.76	-0.159	.874
4. ผู้บริหารจัดให้มีการสัมมนาทาง วิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้น เรียนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ	3.77	0.71	3.90	0.76	-0.830	.407

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	ชาย (n=26)		หญิง (n=154)		t-value (2-tailed)	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	5. ผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาคุณงาน นอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียน	3.58	0.85	3.71		
6. ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้ คำแนะนำแก่ครูในการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	3.85	0.67	3.96	0.73	-0.749	.455
เฉลี่ยรวม	3.85	0.59	4.02	0.58	-1.373	.171

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.12 พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและการจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n=26)		หญิง (n=154)		t-value (2-tailed)	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารจัดหาเอกสาร ตำรา ให้ ครูใช้สำหรับการทำวิจัยในชั้น เรียนอย่างเพียงพอ	3.88	0.65	3.71		
2. ผู้บริหารติดต่อประสานงานกับ แหล่งเรียนรู้ทางวิชาการทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ครู ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.88	0.65	3.73	0.81	.939	.349
3. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	3.85	0.61	3.82	0.79	.131	.896
4. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเรื่อง การพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแก่ ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.92	0.62	3.77	0.86	.847	.398
เฉลี่ยรวม	3.88	0.57	3.75	0.75	.815	.416

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.13 พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหาร
เพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n=26)		หญิง (n=154)		t-value	P (2-tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.96	0.77	4.16		
2. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.12	0.65	4.09	0.74	.158	.875
3. ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการปฏิบัติงาน	4.27	0.66	4.16	0.68	.781	.436
4. ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสดекเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร	4.04	0.72	4.16	0.75	-0.742	.459
5. ผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.71	4.17	0.70	-0.358	.721
เฉลี่ยรวม	4.10	0.64	4.14	0.62	-0.351	.726

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.14 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารเพศชาย และผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
 พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย
 ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายชื่อ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน
 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

รายการ	ปริญญาโท (n=139)		ปริญญาเอก (n=41)		t-value (2-tailed)	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูทำ วิจัยในชั้นเรียน	4.41	0.69	4.68		
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำ วิจัยในชั้นเรียน	4.27	0.65	4.63	0.53	-3.211	.002*
3. ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อ พัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครู	4.18	0.69	4.56	0.55	-3.227	.001*
4. ผู้บริหารประสานงานเพื่อให้ครูทำ วิจัยในชั้นเรียน	4.15	0.63	4.29	0.60	-1.268	.207
5. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อ การทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่าง เพียงพอ	3.57	0.79	4.17	0.83	-4.200	.000*
6. ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อใช้ในการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครู	3.74	0.80	4.22	0.65	-3.494	.001*
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ ผลการวิจัยในชั้นเรียน	4.04	0.69	4.56	0.55	-4.437	.000*
8. ผู้บริหารยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัย ในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.71	4.56	0.63	-3.787	.000*
เฉลี่ยรวม	4.05	0.50	4.46	0.45	-4.606	.000*

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.15 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายและการ วางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อที่ว่าด้วย ผู้บริหารประสานงาน เพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการให้ความรู้ จำแนกตามวุฒิ การศึกษา

รายการ	ปริญญาโท (n=139)		ปริญญาเอก (n=41)		t-value	P
	(2-tailed)					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	4.26	0.70	4.73	0.50	-4.000	.000*
2. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเชิง ปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยใน ชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.70	4.56	0.55	-3.958	.000*
3. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม อภิปราย เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียนของครู	3.85	0.71	4.27	0.74	-3.285	.001*
4. ผู้บริหารจัดให้มีการสัมมนาทาง วิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้น เรียนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ	3.79	0.73	4.20	0.74	-3.071	.002*

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการ	ปริญญาโท (n=139)		ปริญญาเอก (n=41)		t-value (2-tailed)	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	5. ผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาคุณงาน นอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียน	3.60	0.84	4.02		
6. ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้ คำแนะนำแก่ครูในการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	3.86	0.72	4.22	0.65	-2.828	.005*
เฉลี่ยรวม	3.90	0.57	4.33	0.49	-4.278	.000*

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.16 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีวุฒิ การศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนก ตามวุฒิการศึกษา

รายการ	ปริญญาโท (n=139)		ปริญญาเอก (n=41)		t-value	P	
							(2-tailed)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. ผู้บริหารจัดหาเอกสาร ตำรา ให้ครูใช้สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ	3.60	0.72	4.20	0.78	-4.538	.000*	
2. ผู้บริหารติดต่อประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.62	0.75	4.20	0.74	-4.301	.000*	
3. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.68	0.70	4.34	0.76	-5.216	.000*	
4. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเรื่อง การพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.62	0.76	4.39	0.80	-5.611	.000*	
เฉลี่ยรวม	3.62	0.66	4.28	0.72	-5.401	.000*	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.17 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

รายการ	ปริญญาโท (n=139)		ปริญญาเอก (n=41)		t-value	p
	(2-tailed)					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.03	0.68	4.49	0.67	-3.802	.000*
2. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.99	0.70	4.44	0.70	-3.549	.000*
3. ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการปฏิบัติงาน	4.09	0.68	4.44	0.63	-2.902	.004*
4. ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร	4.05	0.73	4.44	0.79	-2.998	.003*
5. ผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.05	0.70	4.54	0.55	-4.060	.000*
เฉลี่ยรวม	4.04	0.60	4.46	0.58	-3.976	.000*

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.18 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

รายการ	6-10 ปี (n=66)		มากกว่า 10 ปี (n=114)		t-value (2-tailed)	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.35	0.69	4.54		
2. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.21	0.62	4.44	0.65	-2.285	.024*
3. ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครู	4.17	0.64	4.32	0.69	-1.503	.135
4. ผู้บริหารประสานงานเพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.15	0.61	4.20	0.64	-0.515	.607
5. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างเพียงพอ	3.70	0.76	3.71	0.89	-0.104	.918
6. ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.85	0.76	3.85	0.81	-0.019	.985
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน	4.02	0.62	4.24	0.73	-2.067	.040*
8. ผู้บริหารยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.15	0.61	4.23	0.77	-0.686	.493
เฉลี่ยรวม	4.07	0.44	4.19	0.55	-1.471	.143

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.19 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อที่ว่าด้วย

ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายชื่อ ด้านการให้ความรู้ จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการบริหาร

รายการ	6-10 ปี (n=66)		มากกว่า 10 ปี (n=114)		t-value (2-tailed)	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	4.24	0.68	4.44		
2. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเชิง ปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยใน ชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.65	4.25	0.72	-1.511	.133
3. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม อภิปราย เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียนของครู	3.89	0.61	3.97	0.80	-0.698	.486
4. ผู้บริหารจัดให้มีการสัมมนาทาง วิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้น เรียนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.70	3.96	0.78	-1.705	.090

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	6-10 ปี (n=66)		มากกว่า 10 ปี (n=114)		t-value (2-tailed)	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	5. ผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาดูงาน นอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียน	3.62	0.90	3.74		
6. ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้ คำแนะนำแก่ครูในการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	3.91	0.69	3.96	0.74	-0.498	.619
เฉลี่ยรวม	3.91	0.55	4.05	0.60	-1.493	.137

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.20 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนก
ตามประสบการณ์ในการบริหาร

รายการ	6-10 ปี (n=66)		มากกว่า 10 ปี (n=114)		t-value (2-tailed)	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารจัดหาเอกสาร ตำรา ให้ครูใช้สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ	3.65	0.73	3.78		
2. ผู้บริหารติดต่อประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.70	0.76	3.78	0.80	-0.684	.495
3. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.70	0.70	3.90	0.79	-1.748	.082
4. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเรื่อง การพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.68	0.76	3.86	0.87	-1.377	.170
เฉลี่ยรวม	3.68	0.66	3.83	0.76	-1.322	.188

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.21 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแต่ละด้านและรายข้อ ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

รายการ	6-10 ปี (n=66)		มากกว่า 10 ปี (n=114)		t-value (2-tailed)	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศ เพื่อกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของ การทำวิจัยในชั้นเรียน	3.97	0.70	4.23		
2. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความ สนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.95	0.75	4.18	0.70	-1.972	.050
3. ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการปฏิบัติงาน	4.08	0.70	4.23	0.66	-1.445	.150
4. ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยน เรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การ ทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่าง เป็นกัลยาณมิตร	4.00	0.74	4.22	0.73	-1.946	.057
5. ผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูใน การทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	4.03	0.70	4.24	0.69	-1.915	.057
เฉลี่ยรวม	4.00	0.64	4.21	0.60	-2.208	.029*

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.22 พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการปฏิบัติงาน การจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรและการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 4 ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร**

จากการรวบรวมและสรุปความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเปิดเผยเป็นจำนวนร้อยละ 42.22 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปความต้องการและข้อเสนอแนะในภาพรวมของครูที่มีบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ดังนี้

4.1 ความต้องการของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยในแต่ละด้าน

ตารางที่ 4.23 ความต้องการของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงตามค่าความถี่

ความต้องการ	
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	ความถี่
ด้านการกำหนดนโยบายและ การวางแผน	
1. ให้กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย ปฏิบัติได้จริง เป็นระบบและรูปแบบเหมือนกัน โดยครูมีส่วนร่วม	18
2. จัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการทำวิจัยอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	16
3. ให้จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้ครูเข้าถึงอย่างสะดวกและรวดเร็ว	10
ด้านการให้ความรู้	
1. การจัดอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการจากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆกับการอบรม	19
2. ต้องการให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่น ๆ นอกสถานศึกษา	16

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

ความต้องการ	
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	ความถี่
ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	
1. สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น	32
2. จัดให้มีตำรา เอกสารต่างๆอย่างเพียงพอ เพื่อการสืบค้นและอ้างอิงเกี่ยวกับงานวิจัย	25
3. ให้มีการจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการใช้และการวิเคราะห์สถิติเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยง	5
ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	
1. ให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร	13
2. สร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	8
3. ให้มีห้องปฏิบัติการวิจัย	4

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความต้องการของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยพบว่า ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารมีบทบาทด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน คือ ให้กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย ปฏิบัติได้จริง เป็นระบบและรูปแบบเหมือนกัน โดยครูมีส่วนร่วม จัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการทำวิจัยอย่างเหมาะสมและเพียงพอ และต้องการให้จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้ครูเข้าถึงอย่างสะดวกและรวดเร็วครูมีความต้องการให้ผู้บริหารมีบทบาทด้านการให้ความรู้ คือ จัดอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการจากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆกับการอบรม และต้องการให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่นนอกสถานศึกษา ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารมีบทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก คือ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น จัดให้มีตำรา เอกสารต่างๆอย่างเพียงพอ เพื่อการสืบค้นและอ้างอิงเกี่ยวกับงานวิจัย และต้องการให้มีการจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการใช้และการวิเคราะห์สถิติเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อให้

คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษา ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารมีบทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม คือ ให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และต้องการให้มีห้องปฏิบัติการวิจัย

4.2 ข้อเสนอแนะของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยในแต่ละด้าน

ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงตามค่าความถี่

ข้อเสนอแนะ	
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	ความถี่
ด้านการกำหนดนโยบายและ การวางแผน	
1. ควรกำหนดให้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนปีละ 1 เรื่อง	26
2. ควรมีการนำผลการวิจัยมาเผยแพร่ให้เพื่อนครูได้เรียนรู้วิธีการวิจัยที่ได้ผล	10
3. ควรยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีกำลังใจ	8
ด้านการให้ความรู้	
1. ควรมีการติดตามและให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง หลังจากผ่านการอบรมให้ความรู้	20
2. ควรมีตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนของแต่ละชั้นและมีหลากหลายวิชา	15
3. ควรระบุหัวข้อต่างๆเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยให้ชัดเจน ว่ามีหัวข้ออะไรบ้าง เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน	6
ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	
1. ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น บริการ internet เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า สืบค้น และอ้างอิง	29
2. ควรให้มีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และคำแนะนำในการสร้างเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล	4

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	ความถี่
ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	
1. ควรให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและให้ขวัญกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ	12
2. ควรส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องทำงานให้เอื้อต่อการทำงาน เป็นระเบียบ สะอาด	6

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยมีดังนี้

ควรกำหนดให้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนปีละ 1 เรื่อง มีการนำผลการวิจัยมาเผยแพร่ให้เพื่อนครูได้เรียนรู้วิธีการวิจัยที่ได้ผล และควรยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีกำลังใจควรมีการติดตามและให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องหลังจากผ่านกรอบรมให้ความรู้ มีตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนของแต่ละชั้นและมีหลากหลายวิชา และควรระบุหัวข้อต่างเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยให้ชัดเจน ว่ามีหัวข้ออะไรบ้างเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น บริการ Internet เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า สืบค้น และอ้างอิง และควรให้มีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และคำแนะนำในการสร้างเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูลควรให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและให้ขวัญกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ และควรส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องทำงานให้เอื้อต่อการทำงาน เป็นระเบียบ สะอาด

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษารolesของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของคุณ

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคุณ

1.1.3 เพื่อศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะของคุณเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยชั้นเรียน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัยการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 324 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 180 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 180 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมสถานศึกษา

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ .96 โดยให้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็น 4 ด้าน คือ 1) บทบาทด้านกำหนดนโยบายและการวางแผน 2) บทบาทด้านการให้ความรู้ 3) บทบาทด้านการจัดตั้งอำนวยการความสะดวก 4) บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มีข้อความคำถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหาร ในส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของครู มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มีข้อความคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการเป็นครู

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่

1) ขอนหนังสือขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยพร้อมแบบสอบถามจำนวน 180 ฉบับ ไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้นัดวันเพื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองโดยดำเนินการในระหว่างวันที่ 7-11 มิถุนายน 2553

แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 180 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 180 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าร้อยละ
- 2) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
- 4) ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความต้องการและข้อเสนอแนะของครู โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) นำเสนอในรูปแบบตารางแสดงเนื้อหาประกอบความถี่

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดของการศึกษายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.33 และผู้บริหารสถานศึกษา 1 ท่าน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.67 ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ท่าน มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 83.33 จำนวน 1 ท่าน มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 16.67 และผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารเป็นเวลามากกว่า 10 ปี จำนวน 4 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และจำนวน 2 ท่าน มีประสบการณ์ในการบริหาร 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 82.20 เป็นเพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และมีอายุ 20-30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน

149 คน คิดเป็นร้อยละ 82.80 และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นครูมากกว่า 10 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 50.60 รองลงมา มีประสบการณ์ในการเป็นครู 6-10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 และมีประสบการณ์ในการเป็นครู 1-5 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20

1.3.2 ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบายเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาได้แก่บทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และมีบทบาทด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นลำดับสุดท้าย

1.3.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

1.3.4 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน โดยผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาเอกมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาโท

1.3.5 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

1.3.6 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหาร ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครูเพียงข้อเดียวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.7 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหาร ด้านการให้ความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและการจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.8 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหาร ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.9 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศของผู้บริหาร ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.10 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อที่ว่า ด้วย ผู้บริหารประสานงานเพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.11 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการให้ความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.12 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.13 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.14 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อที่ว่าด้วยผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.15 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ด้านการให้ความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.16 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

1.3.17 ผลการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหาร ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการปฏิบัติงาน การจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรและการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.18 ความต้องการของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่มากที่สุด คือ ต้องการให้จัดตั้งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น การจัดอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการจากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ลงมือปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการอบรม ให้กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย ปฏิบัติได้จริง เป็นระบบและรูปแบบ เหมือนกัน โดยครูมีส่วนร่วมให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

สำหรับข้อเสนอแนะของครูที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่มากที่สุด คือ ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น บริการ internet เพื่อความสะดวกในการ ค้นคว้า สืบค้น และอ้างอิง ควรกำหนดให้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนปีละ 1 เรื่อง ผู้บริหารควรมีการติดตามและให้

คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องหลังจากผ่านการอบรมให้ความรู้ และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและให้ขวัญกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีภารกิจการบริหาร โรงเรียนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา และแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการประเมินคุณภาพโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกมาประเมินคุณภาพโรงเรียนทุกปี จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านต่าง ๆ กันอย่างจริงจัง เช่น มรการกำหนดนโยบายและแผนงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการทำวิจัยอย่างชัดเจน การส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งในเขตและจากหน่วยงานอื่น การให้ผู้บริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม เช่นการจัดหาเอกสาร ตำรา การจัดสถานที่ให้ครู ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีสิทธิ์ได้พิจารณาความคิดความชอบและพัฒนางานเพื่อเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น จึงส่งผลให้ครูมีการรับรู้ว่าคุณครูมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ในทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูมีค่าน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะ กรุงเทพมหานครมีงบประมาณน้อยมากในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีเพียงการให้ทุนทำวิจัย ปีละ 10 ทุน เท่านั้น ส่วนในระดับเขตและระดับโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณด้านนี้น้อยมาก โดยให้ครูเป็นผู้ออกทุนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร หิรัญอร (2545) ที่ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนแกนนำ ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำต่อการวิจัยในชั้นเรียนผู้บริหารเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ยกเว้นประเด็น การจัดงบประมาณสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนเห็นด้วยระดับปานกลาง และนริษา ไพโรจน์ (2548) ที่ทำวิจัยเรื่อง การรับรู้ของครูต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีการรับรู้อยู่ในระดับมากในทุกด้าน ยกเว้น ด้านงบประมาณครูมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง

2.1.1 ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน โดยมีการกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอันดับ 1 อาจเนื่องจากเป็นภารกิจของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งนโยบายยังเป็นตัวกำหนดทิศทางในการวางแผนให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ต่อไป ดังที่ สุวิมล ว่องวานิช (พรพรรณ เข้มเหมือน.2546:73-74 ; อ้างอิงจาก สุวิมล ว่องวานิช. 2545) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

2.1.2 ด้านการให้ความรู้ จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทด้านการให้ความรู้ โดยผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นอันดับ 1 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การวิจัยเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก มีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน ครูมีความรู้ในการทำวิจัยน้อย จึงทำให้ผู้บริหารจัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ตลอดจนสนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานอื่นเพื่อจะได้มีความรู้ในการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนของตน ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533:2-4) กล่าวไว้ว่า แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน โดยวิธีการอบรม สัมมนา การติดตามให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งชี้แนะทางพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535:70) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า วิธีการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความสมบูรณ์ได้นั้น จะต้องใช้กิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนา โดยกระบวนการปฏิบัติงาน การพัฒนาในกระบวนการบริหาร การพัฒนาโดยส่งไปศึกษาต่อนอกจากนี้แล้ว ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2443 :58) และอุทุมพร จามารมาน (2544:20-21) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่เป็นผู้นำในการส่งเสริมพัฒนาครูด้านความรู้ ระเบียบวิธีวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเลือกและกำหนดปัญหา การกำหนดตัวแปร การตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดวิธีการหรือนวัตกรรมใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย การเขียนรายงาน

2.1.3 ด้านการจัดตั้งอำนาจความสะดวก จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทด้านการจัดตั้งอำนาจความสะดวก โดยผู้บริหารอำนาจความสะดวกให้ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียนเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารเห็นความสำคัญเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีความจำเป็นจะต้องใช้ในการทำงานและการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 33) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ให้ครูทำการวิจัยอย่างเพียงพอ เช่นเดียวกับ จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543 : 68) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ข้อมูลในห้องสมุด ศูนย์วิชาการ นอกจากนี้แล้ว ลัดดา กองคำ (2541:44) ที่ได้ศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสนับสนุนสื่อและวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูลในการทำวิจัย

2.1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม โดยผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการปฏิบัติงานเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีกระบวนการการบริหารจัดการโดยกรณีศึกษาในอย่างสม่ำเสมอ มีความใกล้ชิดและเป็นกันเองกับครู ยิ้มแย้มแจ่มใส จึงทำให้ครูรับรู้และรู้สึกเป็นกันเอง ทำงานอย่างมีความสุข ไม่เครียดและไม่กดดันในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา (2532 : 32) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนก็มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น การจัดบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบครุภัณฑ์ต่างๆ ให้สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัย และสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เช่น การจัดบรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา น่าอยู่และร่มรื่น ส่วนสภาพแวดล้อมทางการบริหาร เช่น การดำเนินการใดๆภายในโรงเรียนให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสร้างความรัก ความผูกพัน เป็นมิตรต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกันภายในโรงเรียนอันจะส่งผลทำให้เกิดการดำเนินการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเกิดขึ้นภายในโรงเรียนอย่างแน่นอน เช่นเดียวกันกับ มนัส ไชยศักดิ์ (2544: 57) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องติดตามประสานงานอย่างใกล้ชิดทุกชั้นตอนและต้องเป็นผู้สร้างความศรัทธา ความเสียสละให้เกิดกับครูผู้ทำวิจัย นอกจากนี้ยังต้องบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ

เป็นแรงผลักดันให้งานวิจัยในชั้นเรียนของครูออกมามีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และให้ครูมีกำลังใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยต่อไป

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหาร ตามการรับรู้ของครู พบว่า

2.2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิง มีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน หรืออาจเป็นเพราะ ทั้งผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิง ต่างตระหนักถึงบทบาทของตนเอง และภารกิจการบริหาร โรงเรียนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 และแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของกรุงเทพมหานคร จึงส่งผลให้ครูมีการรับรู้ถึงบทบาทของผู้บริหารเพศชายและผู้บริหารเพศหญิงมีการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาที่สูงกว่า ตระหนักและให้ความสำคัญ ในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งความเข้าใจในกระบวนการวิจัย สามารถให้คำปรึกษาหรือให้คำแนะนำแก่ครูได้มากกว่า ส่งผลให้ครูมีการรับรู้ถึงบทบาทของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน

2.2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 6-10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์บริหารมากกว่า 10 ปี มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ครูมีการรับรู้ถึงบทบาทของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.3 จากการศึกษา รวบรวมและสรุปความต้องการและข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3.1 ความต้องการของครู

ความต้องการของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน พบมากที่สุดคือ สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้จัดหรือให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากงบประมาณ ซึ่งมีการจัดสรรงบประมาณน้อยมากในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงทำให้การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู

2.3.2 ข้อเสนอแนะของครู

ข้อเสนอแนะของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน พบมากที่สุดคือ ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น บริการ internet เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า สืบค้น และอ้างอิง ในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้บริหารต้องควรคำนึง การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และหลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครู ในการศึกษา ค้นคว้า สืบค้นและอ้างอิง ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลวรรณ สมบูรณ์ (2543: 56) ได้ศึกษาความต้องการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและการสร้างเครื่องมือการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การหาคุณภาพเครื่องมือ ต้องอาศัยแหล่งค้นคว้า ตำราต่างๆ ห้องอาศัยที่ทำงานวิจัย ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น เครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนแหล่งบริการต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จได้ด้วยดีและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของเชฟเฟอร์ (Sheffer. 1979 : 10) ที่กล่าวว่า การที่จะสร้างบรรยากาศการทำวิจัยที่คึกคักจะต้องมีปัจจัยสนับสนุนต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกันปัจจัยดังกล่าวได้แก่ มีข้อมูลพื้นฐานเพียงพอและเชื่อถือได้ มีเอกสารเพียงพอในการค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีอุปกรณ์เครื่องมือที่อำนวยความสะดวกในการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่ง พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีคะแนนเฉลี่ยของด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีคะแนนเฉลี่ยของด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งอาจเนื่องมาจากงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งหนังสือ ตำรา เกี่ยวกับการวิจัยให้เพียงพอ สำหรับการสืบค้นและอ้างอิง ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของครูที่พบมาก คือ ต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดพิมพ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ หมึกพิมพ์ กระดาษ เป็นต้น

3.1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและร่วมมือกับองค์กร หน่วยงาน ชุมชนเพื่อระดมทรัพยากรในการที่จะมาพัฒนาให้สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย ทั้งแก่ครูและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน พบมากที่สุดคือ ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น บริการ internet เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า สืบค้น และอ้างอิง ในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้บริหารต้องควรคำนึง การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และหลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครู ในการศึกษา ค้นคว้า สืบค้นและอ้างอิง ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 ควรพิจารณาศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆอีก เช่น ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านการนิเทศภายในเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2 ควรใช้วิธีวิจัยแบบอื่น เช่นการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

3.2.3 การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติ ตย์คานนท์ (2532). นักบริหารทันสมัย. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บัตเตอร์ฟลาย.
กรมวิชาการ (2537). การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษา. สรุปผลการประชุม
ปฏิบัติการเกี่ยวกับวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา.
_____. (2531). นโยบายและแนวทางการจัดทำหนังสือ พ.ศ.2531 – 2534. กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่. กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์การศาสนา กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่.
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2534). นโยบายและแนวทางการวิจัยทางการศึกษาศาสนาและการวัฒนธรรมของ
กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 – 2539. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รัก (2544). เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. ม.ป.ท.
- จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส. (2543, มกราคม). “การวิจัยและการนำผลการวิจัยมาใช้ในสถานศึกษากับ
การปฏิรูปสถานศึกษา: ฐานคิดในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ที่เหมาะสมกับผู้เรียน.” *วิชาการ*.
3(1) : 68-72.
- ชัยพจน์ รั้งงาม (2538, เมษายน-ธันวาคม). “การวิจัยในชั้นเรียน.” *วิจัยทางการศึกษา*. 25(2-4)
:38-42.
- ชลลดา จิตพัฒน์พงศ์ (2536). การจัดการศึกษาไทยในทศวรรษหน้า. : มุมมองของผู้เชี่ยวชาญ.
41 ปีกรมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2543). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีป อินทร์ถาวร และคนอื่นๆ (2541). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการ
วิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พิษณุโลก มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ทิตนา แจมมณี(2540). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนาศาสตร์ (2543,พฤษภาคม).การวิจัยในชั้นเรียน,วิชาการ.3(5): 72-77.
- เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย(2540).เอกสารประกอบการสอนวิจัยการศึกษาเบื้องต้น พิชญโลก
ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรชัย บุรณ โขค (2532) การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงพะงา พิชัย (2543). บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- นริชา ไพโรจน์ (2548) .การรับรู้ของครูต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร.
ภาคนิพนธ์ ค.ม.(วิจัยการศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
จันทเกษม.
- นันทวัน สวัสดิ์ภูมิ. (2540). เส้นทางพัฒนาคู่มือวิจัย: การวิจัยรายกรณีครูดีเด่นระดับ
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพร สิงห์ทัด. (2531). การพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัย
ที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(การอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- บังอร หิริอุอร (2545).ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน
แกนนำ ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปรินญาณศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บัญญัติ แสนทวี. (2545). วิจัยในชั้นเรียน : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บัญญัติ อึ้งสกุล. (2537).บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้น
เรียน สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 12. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง.(2544,พฤศจิกายน). “การพัฒนาครูแกนนำสู่ครูต้นแบบ สังกัดกรม
สามัญศึกษา:ยุทธศาสตร์การวิจัย.” วารสารวิชาการ. 4(12) : .

- บุปผา เป็ดทิพย์. (2543). ปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปัญญา โรจนวิภาต. (2546). การศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ปราณี นุ่นน้อย (2540). การพัฒนาองค์ประกอบการประเมินงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวิจัยการศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประวิต เอรารวรรณ (2542). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร ดอกหญ้าวิชาการ.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2543). การวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พันธุ์ชัย วิหคโค. (2536). สภาพปัญหาแนวทางการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา.
- พิชัย แก้วสุวรรณ (2548). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์. (2544). วิจัยในชั้นเรียน หลักการสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร บริษัท เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมคเนสเม้นท์ จำกัด.
- พยุศักดิ์ จันทอรุรินทร์. (2541, สิงหาคม). “การวิจัยในชั้นเรียน : ทางเลือกใหม่ของการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา” วารสารวิชาการ. 1(8) : 2-12.
- พรพรรณ เข้มเหมือน (2546). บรรณทัศน์เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิรวัฒน์ วงษ์พรม(2533). สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียงใจ พรหมทัศนานนท์ (2541). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มนัส ไชยศักดิ์ (2544, กรกฎาคม). ผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน. *วารสารวิชาการ.4(7)*, 53-57.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2536). *ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการศึกษา*. นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุทธนา ปฐมวราชาติ (2544, ตุลาคม). การวิจัยในชั้นเรียน แนวคิดการปฏิบัติสู่การพัฒนาผู้เรียนที่แท้จริง. *วารสารวิชาการ.4(10)*:60.
- รัตนา ศรีเหรียญ (2544, มิถุนายน). การวิจัยในชั้นเรียนเส้นทางสู่วิชาชีพครู.3 (2): 84-97.
- รวีวรรณ ชินตระกูล (2536). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง.
- รุ่ง เจนจิตและกนก จันทร์ขจร (2534). *กองพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา*.
กรุงเทพมหานคร กองวิจัยการศึกษา.
- ลัดดา กองคำ (2541). การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนไปใช้ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์
ศษ.ม (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์ (2542). *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการระดับหัวหน้าหมวดวิชา*.
กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.
- วรารณณ์ มณีบางกา (2546). *บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตาม*
การรับรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร.
ปริญญาโท ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัช วรรณรัตน์ (2537) การวิจัยในโรงเรียนและชั้นเรียน, *วารสารการวัดผลการศึกษา .16(47)*:
44-48.
- วัลลภ กัณฑ์ทรัพย์ (2534). *แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์การศาสนา.
- วิไลลักษณ์ อัครีรวงศ์ (2541). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอม*
เกล้า ลาดกระบัง วารสารพระจอมเกล้าลาดกระบัง.6(1):14-15.
- วิไลวรรณ สมบูรณ์ (2543). *ปัญหาและความต้องการการวิจัยในชั้นเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม*
สามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่*
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีสุพรรณ ภิรมย์ทอง (2541). *ปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์และผู้ช่วย
วิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา)*
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัจจวรรณ ทรรพวสุ (2540). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบัน
ราชภัฏ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ค. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร*
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร พัฒนากำจร (2535). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การเสนอผลงานทางวิชาการและ
งานวิจัย. คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.*
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์(2534). *คุณภาพงานวิจัยเพื่อการศึกษา สรุปคำบรรยายในการประชุม
ปฏิบัติการ เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 7 เอกสารการวิจัยทางการศึกษา อันดับที่
107/2534,กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ.*
- สรวงทิพย์ ภู่อุษณา(2541). *การรับรู้บทบาทที่กำหนดบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง
ของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานเอนามัย เขตภาคตะวันออกเฉียง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การ
บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุกัญญา เทียนทอง (2546,มิถุนายน). *การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว วารสารวิชาการ. 6(6): 30-31.*
- สุรณะ ตั้งตระกูล(2548). *การพัฒนากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้ปฏิบัติการสอนใน
โรงเรียน เซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).*
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภางศ์ จันทวานิช (2528). *บรรยากาศที่เอื้อต่อการวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร*
สวัสดิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม (2538). *รายงานการวิจัยเรื่องแนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้น
เรียน กรุงเทพมหานคร ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุวิมล ว่องวานิช (2544). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อักษรไทย.*
_____. (2545). *เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อักษรไทย.*
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก (2544). *การวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน.*
ราชบุรี โรงพิมพ์ธรรมรักษ์การพิมพ์.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครนายก(2537). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2547*. นครนายก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครนายก.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544). *การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____.(2542). *นโยบายการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1(พ.ศ.2542-2544)*.กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____.(2535).*แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535*. กรุงเทพมหานคร. อัมรินทร์พรินติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545* กรุงเทพมหานคร บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิจัยสถาบันราชภัฏสวนดุสิต(2541). *ความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2539. รายงานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อัจฉรา สระวาสี(2540,พฤษภาคม).*การวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม, วารสารข้าราชการครู*. 14(5):15-17.
- อุทุมพร จามรมาน(2537). *การวิจัยของครู.กรุงเทพมหานคร ฟันนี่พับบลิชซิ่ง*.
_____.(2544). *การวิจัยในชั้นเรียนและ ใน โรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน*.กรุงเทพมหานคร ฟันนี่พับบลิชซิ่ง.
- อุทัย คุลยเกษม (2533,กุมภาพันธ์). *ว่าด้วยการวิจัย,ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา* 13(6):3-9.
- Adele,Fiderer. (1989). *Teacher a researchers: different way of Knowngo*. New York:Columbia University.
- Kenneth Michael. (1992). *Developing teacher researchers in highschool: A case Study of a planned intervention*. Pennsylvania: University Pennsylvania.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญ	นางรัชณี วรวิเชียรวงษ์
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนรัตน โกสินทร์สมโภช
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนรัตน โกสินทร์สมโภช สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ผู้เชี่ยวชาญ	ดร. เสนีย์ พิทักษ์อรณพ
ประวัติการศึกษา	คุณวุฒิปริญญาตรี (การจัดการหลักสูตรและการวัดและประเมินผล) Ed.D. (Curriculum Design and Evaluation) สหรัฐอเมริกา
ตำแหน่ง	ที่ปรึกษาบริษัทแกรมมาโก้ (ประเทศไทย จำกัด)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัทแกรมมาโก้ (ประเทศไทย จำกัด) กรุงเทพมหานคร
ผู้เชี่ยวชาญ	นางศุดาลักษณ์ บัวเข้ม
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	ครู รับเงินเดือนอันดับ คศ. 2
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนรัตน โกสินทร์สมโภช สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ที่ ศษ 0522.16 (บ) / 154

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน ดร.เสนีย์ พิทักษ์อรุณพร

ถึงที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวกาญจนา นาพิมพ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุนมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินคานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศษ 0522.16 (บ) / 154

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง เรือนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวกาญจนา นามิษฐ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยการศึกษา การบริหารและการดำเนินงานต่างๆภายในโรงเรียน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศษ 0522.16 (บ) / 154-

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวกาญจนา นาพิมพ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานครตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นางสุศาลักษณ์ บัวเยี่ยม ตำแหน่ง ครู คศ.2 ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย การศึกษา ได้ไปตรวจพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคณา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินนาคูร์กษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การบริหารของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครูและศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการทำวิจัยชั้นเรียน

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะ

3. ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้น คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ และจะสงวนคำตอบไว้ในภาพรวมของโรงเรียน มิได้แจกแจงข้อมูลแต่ละบุคคลจึงไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบาย วางแผน ดำเนินการในการจัดการอบรมและนิเทศครู ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้นและช่วยแก้ไขหรือลดปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ผู้วิจัยขอขอบคุนท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ด้วยดี

นางสาวกาญจนา นาพิมพ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแจ้ง ให้ท่านตอบเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน เมื่อท่านอ่านแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

- ( ) ชาย
( ) หญิง

2. อายุ

- ( ) 20 - 30 ปี
( ) 31-40 ปี
( ) 41 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ( ) ปริญญาตรี
( ) ปริญญาโท
( ) ปริญญาเอก
( ) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการเป็นครู

- ( ) 1 - 5 ปี
( ) 6 - 10 ปี
( ) มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
คำชี้แจง แบบสอบถามข้อนี้ขอความกรุณาท่านได้โปรดพิจารณาแล้วตอบตามความเป็นจริงว่าผู้บริหารของท่านมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มาก น้อย เพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดด้วยการเปรียบเทียบน้ำหนักดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	รายการ	บทบาทของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
	1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน					
1.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
2.	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
3.	ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครู					
4.	ผู้บริหารประสานงานเพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
5.	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างเพียงพอ					
6.	ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู					
7.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน					
8.	ผู้บริหารยกย่องเชิดชูครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง					
	2. ด้านการให้ความรู้					
9.	ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน					
10.	ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างต่อเนื่อง					
11.	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม อภิปราย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู					
12.	ผู้บริหารจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	รายการ	บทบาทของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
13.	ผู้บริหารจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
14.	ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
	3.ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวก					
15.	ผู้บริหารจัดหาเอกสาร ตำรา ให้ครูใช้สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ					
16.	ผู้บริหารติดต่อประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
17.	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ครูได้ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน					
18.	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกเรื่องการพิมพ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน					
	4 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม					
19.	ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน					
20.	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
21.	ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในการปฏิบัติงาน					
22.	ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร					
23.	ผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง					

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 155

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนประจักษ์วิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกาญจนา นาพิมพ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้คณะครู จำนวน ..... คน คอบแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้อย่าง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกาญจนา นาพิมพ์ ได้เก็บ ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนักศึกษา โทรศัพท์มือถือ 080-6229693

ที่ ศษ 0522.16 (น) ๖.155

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอบขออนุญาตระยะเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช

สังกัดสำนักงาน กทม.

ด้วยนางสาวกาญจนา นาทิมภ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชา บริหารการศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาชั้นครุฑอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษวิ ท่วงสมจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยขอให้นักเรียน จำนวน ..... คน คอบแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ออกมา

จึงเรียนมาเพื่อขอขออนุญาตระยะ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกาญจนา นาทิมภ์ ได้เก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนักศึกษา โทรศัพท์มือถือ 080-6229693

ที่ ศษ 0522.16 (บ) / .155

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเสมียนนารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกาญจนา นาพิมพ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในกรณี นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้คณะครู จำนวน ..... คน ตอบแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกาญจนา นาพิมพ์ ได้เก็บ ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิวิศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนักศึกษา โทรศัพท์มือถือ 080-6229693

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 2555

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอบขออนุญาตระยะที่เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเสนาณรงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกาญจนา นาพิมพ์ นักศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในกรณี นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้คณะครู จำนวน ..... คน ตอบแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ออก

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกาญจนา นาพิมพ์ ได้เก็บ ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิฑิตดี จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนักศึกษา โทรศัพท์มือถือ 080-6229693

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 155

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดพร้าว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกาญจนา นาทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้คณะครู จำนวน ..... คน คอบแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของคุณ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกาญจนา นาทิพย์ ได้เก็บ ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนักศึกษา โทรศัพท์มือถือ 080-6229693

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 155

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทวสุนทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกาญจนา นาพิมพ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในกรณี นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้คณะครู จำนวน ..... คน ครอบแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครู

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกาญจนา นาพิมพ์ ได้เก็บ ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ ชินदानุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนักศึกษา โทรศัทพ์มือถือ 080-6229693

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาวชมชลด นาพิมพ์
วัน เดือน ปี เกิด	23 กรกฎาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	ค.บ. ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษา โปรแกรมวิชาคณตรีศึกษา สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2545
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครู รับเงินเดือนอันดับ คศ.1